

DOM GOŚCINNY

WITAMY TRZECI GENERALNY ZJAZD
ZWIĄZKU RESTAURATORÓW
W WARSZAWIE.

Że zawód gospodnio - restauracyjny w Polsce istnieje nadal i może społeczeństwo darzyć swojemi usługami i dobrodziejstwami, zawdzięcza jedynie swej wzorowej organizacji, która przebojem idzie naprzód, paruje wszelkie ciosy, co jawnie i skrycie godza w istnienie restauratorów i hotelistów, łagodzi utrudnienia w wykonywaniu restauratorskich obowiązków wobec społeczeństwa i poszczególnych obywateli, dochodzi i skutecznie broni tak praw ogółu, jak i poszczególnych restauratorów, hotelistów, właścicieli pensjonatów, kawiarni, cukierni i t. d. nawet w najwyższych instancjach ministerjalnych.

Mimo wszystkich tych starań i zabiegów Zarządu Związku Restauratorów widnokrąg naszego życia bynajmniej nie jest bez ciężkich chmur, mogących w każdej chwili huraganem gromów udeżyć w wielu naszych kolegów i odjąć im lub zniszczyć warsztat ich pracy.

Aby tę pracę i wysiłki tak rady naczelnej, zarządów związków centralnych i powiatowych jako i poszczególnych członków zawodu restauratorskiego, więcej jeszcze zespolić, w jedno ognisko złączyć i spotęgować, odbędzie się dnia 21 czerwca rb. w Warszawie Trzeci Generalny Zjazd Delegatów Związku Restauratorów.

Wnioskując z programu, Zjazd będzie nie tylko przeglądem dokonanej pracy, ale, jak rzeczywiście ma być i czego wszyscy po nim oczekują, wykreślił pracę przyszłej na bliższą i dalszą metę; krótkim, ale intensywnym kursem, na którym w formie referatów, wygłoszonych przez najwybitniejszych przedstawicieli zawodu restauratorów, delegaci pouczeni zostaną o najważniejszych zagadnieniach zawodu gospodnio-restauratorskiego dotyczących, i jak te zagadnienia rozwiązywać należy, Oby rzeczywiście tak było! — Życzymy tego Zjazdowi z całego serca!

Delegatów zaś, gości i sympatyków imieniem Związku witamy gorącym uczuciem radości i wdzięczności w nadziei, że swoją współpracą, swojemi światłemi radami dopomogą Radzie naczelnej wywiązać się i nadal jak najsumiennie z przyjętych obowiązków stróża i rzecznika praw restauratorów, hotelistów i pokrewnych zawodów dla dobra każdego z nich i całego narodu!

Salve!

III Ogólny Zjazd Delegatów

Centrali Stowarzyszeń Właśc. Restauracyj,
Hoteli, Pensjonatów, Kawiarni, Kupców i Po-
krewnych Zawodów Rzeczypospolitej Polskiej

odbędzie się

**dnia 21 czerwca w sali Restauracji „Warszawianka“
przy ul. Nowy Świat nr. 5.**

**Zjazd rozpocznie się nabożeństwem w kościele św. Aleksandra przy placu Trzech
Krzyży o godz. 9-tej rano.**

Porządek obrad:

1. O godz. 10 rano otwarcie Zjazdu, powitanie gości i delegatów przez prezesa Centrali p. F. Sobczyńskiego.
2. Wybór przewodniczącego i prezydium Zjazdu.
3. Odczytanie listy obecnych i sprawdzenie pełnomocnictw delegatów.
4. Odczytanie protokołu z poprzedniego Zjazdu.
5. Sprawozdanie z działalności Centrali za rok ubiegły:
  - a) ogólne,
  - b) kasowe,
  - c) komisji rewizyjnej.
6. Referaty:
  - a) prezes K. Maksymowicz (Lwów): „Wyniki stosowania ustawy antialkoholowej“,
  - b) prezes J. Wróblewski (Warszawa): „Stosunek Urzędów Skarbowych do restauracyj, hoteli i pensjonatów“,
  - c) prezes R. Antoniewicz (Poznań): „Sytuacja restauratorów z powodu redukcji“,
  - d) prezes M. Bawarski (Nakło): „Celowa walka z alkoholizmem“,
  - e) dyrektor „Targu Poznańskiego“ dr. M. Krzyżankiewicz (Poznań): „Dodatknie wyniki urządzania wystaw dla zawodu restauracyjnego i hotelarskiego“.
7. Dyskusja nad referatami
8. Wybór komisji celem załatwienia wniosków.
9. Wnioski delegatów.
10. Wybory władz Centrali Stowarzyszeń: a) Wydziału Centrali, b) Prezydium Wydziału, c) Komisji Rewizyjnej, d) Sądu Polubownego.
11. Uchwalenie rezolucji.
12. Zamknięcie Zjazdu.

U w a g i:

1. Wszyscy przyjezdni PP. Delegaci zechcą łaskawie się zwracać do hotelu „Liljana“ przy ulicy Marszałkowskiej nr. 101. (Tel. nr. 192-06 w celu otrzymania adresu ulokowania się.
2. Wszelką korespondencję kierować należy do Centrali Stowarzyszeń — Warszawa, ul. Ordynacka nr. 7. Tel. nr. 14-15.
3. W razie niewyczerpania porządku dnia obrad w pierwszym dniu Zjazdu trwanie Zjazdu będzie przedłużone o jeden dzień.

KOMUNIKAT Nr. 60.

Powyżej podajemy PP. Prezesom naszej organizacji program i porządek obrad Zjazdu Gen. Związku Restauratorów i t. d. na całą Polskę z prośbą, by, o ile to jest możliwe, jak najwięcej wysłali delegatów na Zjazd w Warszawie, a to dlatego, by dać dowód, że Zachodnia Polska ma dostateczne zrozumienie dla konsolidacji zawodu naszego do ustalenia silnej i potężnej organizacji na całą Rzeczpospolitą.

Roman Antoniewicz — prezes.

Tadeusz Blachaczek — gen. sekretarz.

W obronie naszych praw i interesów.

Centralny Zarząd Związku powziął w dn. 19 maja r. b. niżej podaną rezolucję, która następnie została przesłana do PP. Ministra dla Handlu i Przemysłu, Ministra Spraw Wewnętrznych oraz Ministra Pracy i Opieki Społecznej.

„Z dniem 30 czerwca r. b. upływa termin likwidacji dla tych restauratorów, którym posiadane koncesje odebrano na podstawie art. 5 i 6 ustawy, z dnia 23 kwietnia 1920 roku (Dz. U. R. P. Nr. 35-22 p. 299) i art. 81 ustawy z dnia 31 lipca 1924 roku (Dz. U. R. P. Nr. 102-25 p. 720), jak i głównie na podstawie rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 24 grudnia 1924 roku.

Centralny Zarząd Związku już parokrotnie w swych memorjałach wykazywał przerażający stan rzeczy, dziejącej się krzywdy dla tych biedaków, którzy w poacie czoła przez szereg lat ciężko pracowali i oszczędzali zarobiony grosz na utworzenie własnych warsztatów pracy. Są to przeważnie drobni restauratorzy obarczeni liczną rodziną a przede wszystkim o podkopanym zdrowiu do tego stopnia, że dziś nie byłiby już zdolnymi do innej pracy. Delegacje nasze, które w celu ochrony tych warsztatów pracy przedstawiały smutny stan rzeczy już niejednokrotnie w Ministerstwie, odniosły zawsze wrażenie dodatnie, że Rząd nietylko współczuje, ale radby nawet przyjść z pomocą, gdyby nie krępujące go wydane ustawy antialkoholowe. Ustawy te mają być znowelizowane i projekt takiej nowelizacji do ustawy antialkoholowej został już wygotowany przez Rząd i ma być wniesiony do łaski marszałkowskiej. Ponieważ Sejm jest nieczynny i nie wiadomo, kiedy ten fakt będzie dokonany, przeto Centralny Zarząd Związku zmuszony jest ze względu na krótki już termin likwidacyjny prosić gorąco JWPana Ministra, by raczył przychylić się do niżej podanych dwóch postulatów:

1. Koncesjonariuszom, którym odebrano koncesje na podstawie art. 5 i 6 ustawy z dnia 23 kwietnia 1920 roku (Dz. U. R. P. Nr. 35-22 p. 299) i kazano im

przeprowadzić likwidację już z dniem 30 czerwca 1927 roku, — ażeby Wiadze Skarbowe w dalszym ciągu udzieliły zezwolenia na wyszynk piwa, wina, miodu i wódek gatunkowych bez prawa sprzedaży wódek monopolowych.

2. Koncesjonariuszom, którym odebrano koncesje na podstawie art. 81 ustawy z dnia 31 lipca 1924 roku (Dz. U. R. P. Nr. 102-25 p. 720) za przekroczenia korno - skarbowe, ażeby przedłużono termin likwidacyjny do końca grudnia 1927 roku, a to celem dania i możliwości uzyskania w tym czasie ulaskawienia tych kar przez Pana Prezydenta Rzeczypospolitej i starania się w dalszym ciągu o utrzymanie z powrotem odebranej koncesji.

Mamy nadzieję, że postawione 2 punkty powyższe znajdą w całej pełni uznanie i przychylne traktowanie jako takie, które dążą nietylko do obrony zagrożonych egzystencji, ale i ku naprawieniu krzywdy i strat, poniesionych w ostatnich kilku latach przez uchwalenie ustawy antialkoholowej i monopolowej.

Centralny Zarząd Związku prosi zatem JWPana Ministra, aby raczył polecić rozpatrzenie powyższej prośby oraz zaakceptować mniejsze postulaty i zawiadomić nas możliwie w jak najkrótszym czasie a to ze względu na napływający termin dla uśmierzienia rozgoryczenia i bólu, jakie w ostatnich czasach rozlegają się ze wszystkich stron Zachodniej Polesi.

W końcu zaznaczamy, że restauratorowie Zachodniej Polesi roszczą również niezaprzeczone prawo do kategorii uprzywilejowanych, albowiem podczas niewoli 130-letniej, w swych lokalach byli strażnikami polskiej mowy i inspiracją patriotycznych, za którą to działalność ciężko nieraz musieli odpokutować, czy to więzieniem, czy też dotkliwą karą pieniężną. Również nie szczędzili ofiar tak życia, jak i mienia dla oswobodzenia naszej Najaśniejszej Rzeczypospolitej“.

Z wysokim poważaniem

(—) R. Antoniewicz,
prezes.

(—) T. Blachaczek,
gen. sekretarz.

Memorjał Centralnego Zarządu Związku

przedstawiający postulaty, uchwalone rezolucjami na VII Ogólnym Zjeździe Delegatów w Grudziądzu w dniu 24 maja 1927 roku.

Memorjał poniższy wysłany został na ręce P. P.

Premjera Marszałka Piłsudskiego,
Wicepremiera Bartła,
Ministra Skarbu,
Ministra dla Handlu i Przemysłu,
Ministra Spraw Wewnętrznych,
Ministra Pracy i Opieki Społecznej.

L. dz.: 2000-27.

„W Państwie Polskim zawód restauratorski, hotelowy i kawiarniany przedstawia najpoważniejszą gałąź handlu i przemysłu. O ten zawód jest oparty przemysł browarniany, przemysł wyrobów wódek monopolowych, fabryk wódek gatunkowych, przemysł wyrobu win i wód mineralnych oraz po części inne przemysły, które dostarczają urządzenia, czy to dla restauracji i kawiarni, czy też hotelów.

Zawód ten, który posiada dziesiątki tysięcy przedsiębiorstw restauracyjnych i kawiarnianych oraz hotelowych, od

szeregu lat wskutek wadliwych ustaw, pod względem gospodarczym, upada coraz więcej, co pociąga za sobą setki innych odłamów przemysłu, które również stoją temsamem nad przepaścią, upadłości. Dowodem twierdzeń naszych mogą być ewidencje u najrozmaitszych władz podatkowych, które na podstawie należytego ścisłego badania stosunków wewnętrzno - gospodarczych, tymże zakładom ułatwiają spłaty podatków na raty.

Dziś śmiało statystycznie można udowodnić, że około 90 procent przedsiębiorców stoi nad brzegiem ruiny, jako materialnie podkopani.

Do tego smutnego wyniku przyczyniły się wydane ustawy jak:

- ustawa antialkoholowa z dnia 23 kwietnia 1920 roku,
- rozporządzenie Prezydenta z dn. 27 grudnia 1924 roku,
- nadmiernie wysokie podatki,
- oraz liczne ograniczenia, przeszkadzające rozwojowi przedsiębiorstw czy to w postaci ograniczenia godzin

policyjnych, czy też ciągłych dodatkowych opłat od wódek, akcyz, kosztów przewozu i t. p.

Są to bolączki pierwszej wagi, które muszą być w jak-najkrótszym czasie usunięte, a to celem ochrony tej gałęzi przemysłu, która opłaca procentowo najwięcej podatków a temsamem jest najsilniejszą podporą Skarbu Państwa. — Rezolucje uchwalone przez Zjazd Delegatów, są następujące:

Zjazd ponawia i obstaje przy wniesionych memorjalach do władz rządowych przeciwko ustawie antialkoholowej, jak i rozporządzeniu Pana Prezydenta, które godzą w zawód restauratorski, a nie przyczyniają się wcale do zwalczania pijactwa.

Zjazd żąda:

- a) ażeby wszystkie miasta poniżej 10 000 mieszkańców zaliczone zostały do IV klasy miejscowości;
- b) zniesienia opłat świadectw przemysłowych a pobieranie tylko podatku obrotowego;
- c) przeprowadzenie klasyfikacji lokali restauracyjnych pod względem patentów akcyzowych na trzy kategorie w każdym mieście;
- d) zniesienia pobierania opłat od patentów akcyzowych przez komuny, jakoteż zniesienia specjalnych podatków od wynajmu lokali w hotelach, jak i od spożycia w pewnych godzinach nocnych;
- e) uchylecia zakazu sprzedaży alkoholu w dniu targowe i jarmarki w miastach niepowiatowych;
- f) przyznania wyższego rabatu od butelkowej sprzedaży wódek monopolowych;
- g) nie udzielania osobom koncesjonowanym patentów jednodniowych na sprzedaż wyrobów napoi alkoholowych, ponieważ restaurator koncesjonowany, opłacający wysokie podatki, jest przez to zagrożony w swej egzystencji;

Zjazd domaga się:

1. przedłużenia terminu likwidacyjnego dla tych koncesjonariuszy, którym polecono zlikwidować swe przedsiębiorstwa w dniu 30 czerwca 1927 roku;
2. by przy odbieraniu koncesji władze skarbowe żądały opinii od naszej organizacji, która już dała rządowi niejednokrotnie dowody, że pilnie czuwa nad przestrzeganiem porządku wykonywania wydanych ustaw;
3. zniesienia zastosowywania kar więzienia za przekroczenia sprzedaży napoi alkoholowych w dniu zakazane;
4. wniesienia przez rząd noweli do ustawy antialkoholowej na najbliższe posiedzenie sejmowe;
5. zniesienia wszelkich opłat akcyzowych od wyrobu wina krajowego i piwa, a to celem potaniaenia tychże. Zjazd bowiem w całej pełni przyłącza się do współpracy w walce z alkoholizmem i sądzi, że skutek będzie dodatni, gdy się da możliwość ludności spożywania wina i piwa przez co odzwyczajając się będzie od spożywania alkoholu (przykład Zachód Europy);
6. zmniejszenia podatku obrotowego, względnie nawet zupełnego zniesienia, a natomiast podwyższenia podatku dochodowego;
7. zmniejszenia podatku od lokali na hotele, ponieważ ryczałtowo pobieranie podatku rozciągniętego i na pokoje nie zajęte w hotelach jest niezgodne z duchem ustawy;
8. zniesienia przymusu, stosowanego przez urzędy skarbowe względem handlujących towarami tytoniowymi do nabywania tylko u tych składników, których im urzędy wskażą. Postępowanie takie nie tylko, że ogranicza swobodę handlu, ale i rozwija protekcjonizm, a temsamem wprowadzi zanik etyki kupieckiej;

9. ustabilizowania podatków i spłacanie ich w różnych ratach kwartalnych;

10. by oddawanie towarów monopolowych przyjęło charakter wolnego kupiectwa i temsamem postawiło Państwo Polskie na równi z innymi państwami Zachodu, by restaurator i kupiec czuł się wobec swojego dostawcy, jako równy z równym. Wszystkiem bowiem dotąd używane formy techniczne przy manipulacji oddawania artykułów monopolowych są uciążliwe i niegodne odbiorcy, jako wolnego obywatela Państwa;
11. o reformę szkoły kształcącej dla uczniów zakładów gastronomicznych i kulinarnych, ponieważ dotychczasowa ustawa nie jest wyrazicielką potrzeb obecnych.

Powyższe rezolucje mają w całej pełni swe uzasadnienie.

Ad a, b, c i e obszernie umotywowane podane zostały w naszym memorjale z dnia 5 lipca 1926 roku do L. dz.: 633-26.

ad d). Żądanie to jest zupełnie słuszne, albowiem pobierane opłaty od patentów akcyzowych przez komuny są nierównomierne i w niektórych miastach dochodzą do bardzo wysokich procentów (200 proc.).

Jest znikomą ilość miast, gdzie wcale takich opłat nie pobiera się wychodząc z tego założenia, że jestto bezprawne postępowanie w stosunku do i tak nadmiernego obciążenia podatkami przedsiębiorcy. To samo odnosi się do specjalnych podatków komunalnych od wynajmu lokali w hotelach. W wysokim stopniu jest niesprawiedliwe również pobierany przez komuny specjalny podatek od spożycia w pewnych godzinach nocnych. W wypadku tym cierpi najwięcej obywatel, który czy to zmuszony interesami przyjeżdża do danej miejscowości w nocy i zgłodniały chciałby spożyć kolację, czy też powraca z teatru, koncertu lub kina. Jestto za cmi poniekąd i zrymsowe propagowanie drożyzny, na czem cierpi również i restaurator, którego mieszkańcy danej miejscowości posądzają o lichwiarskie ceny, a temsamem omijają jego lokal. Są to zatem niezdrowe stosunki, którym należy już raz kres położyć.

ad f). Przyznany obecnie rabat od butelkowej sprzedaży wódek monopol. jest bezwarunkowo za niski, gdyż nieraz nie pokrywa nawet kosztów handlowych. Tu już wchodzi w grę wadliwe rozmieszczenie składnic monopolowych, do której nieraz musi jechać drogą kołową restaurator, czy oberżysta od 30—50 km. Przedewszystkiem szkoda całego dnia, na czem interes nieraz znacznie ucierpi wskutek nieobecności właściciela, a następnie koszty furmanki są tak znaczne, że na to absolutnie sobie dany restaurator pozwolić nie może. — Na większy zakup zapasu nie może sobie również pozwolić, a to z braku odpowiedniej gotówki, którą trzeba zgóry płacić przy zamówieniu. Gdy się przytem zważy, że nieraz w drodze — jak to już były liczne wypadki — parę flaszek się stłucze, to wówczas ponosi dotkliwą i niepowetowaną stratę. Zachodzi zatem obawa, że wskutek tego większa część będzie zmuszona zaprzestać sprzedaży wódek monopolowych, co pociągnie za sobą smutne następstwa (utrata koncesji), przewidziane ustawą. Ażeby uchronić od tego, pożądaną jest rzecz, aby w takich wypadkach udzielany był rabat przynajmniej w wysokości 20 proc. Również przy tej sposobności zaznaczamy, że władze Monopoli Spirytusowego zastosowują przy tem wysokie kary odszkodowania i to: za małe uszkodzenie paki musi się opłacać 5 zł, flaszki bez etykiety monopolowej nie są przyjmowane. Takie postępowanie powoduje niepotrzebne rozgorzyczenie z powodu dotkliwych strat, a temsamem odstrasza restauratorów od zakupu wódek monopolowych.

ad g). Żądanie to nietylko jest słuszne, ale i konieczne, albowiem nietylko, że restaurator na tem cierpi, ale i dochody Skarbu Państwa są zmniejszone. Restaurator płaci rozlicznie

podatki świadectwa przemysłowe i patenty; osoba niekoncesjonowana zapłaci jednorazowo małą opłatę a z osiągniętych wielkich obrotów nie jest opodatkowana. Podkopuje się zatem był restauratora, który musi posiadać koncesję, a wzbogaca się jednostki, które wbrew ustawie jako nie posiadające koncesji, otrzymują zezwolenie na wyszynk napojów alkoholowych i nieopłacają żadnych podatków.

ad 1. W tej sprawie wysłaliśmy obszerny memoriał z dnia 31 maja rb. do L. dz.: 1873/25.

ad 2. Już niejednokrotnie była poruszana sprawa natychmiastowego rozszerzenia mocy obowiązującej uprawnień, zagwarantowanych ustawowo stowarzyszeniom przemysłowym w Małopolsce na obszar Wielkopolski i Pomorza. Centralny Zarząd Związku domaga się, ażeby władze koncesyjne (Izby Skarbowe) przy udzielaniu, przenoszeniu i odbieraniu koncesji, zwracały się do Centralnego Zarządu Związku o wydanie opinii, a nawet postawił projekt, ażeby dla uproszczenia pracy, wydane zostało zarządzenie dla Izb Skarbowych, ażeby pouczyły podwładne im Urzędy akcyzowe, aby wszelkie wnioski (prośby) w sprawach koncesyjnych były najpierw skierowane w Wielkopolsce i na Pomorzu do Centralnego Zarządu Związku do zaopiniowania. Domaganie się tego uzasadnia się tem, że Centralny Zarząd Związku, posiadający dokładną ewidencję członków i znający najlepiej stosunki ofiarowując swą współpracę władzom skarbowym — nietylko niży w wielkiej części w pracy, ale zapobiegnie w wydawaniu koncesyj osobom nieuprzywilejowanym i niefachowym i postara się o zdrowy materiał, który nietylko, że będzie respektował, ale i faktycznie będzie wykonywał wszelkie obowiązujące rozporządzenia i przepisy ustawowe. Dlatego Centralny Zarząd Związku imieniem organizacji dąży do tego, ażeby przy redukcji koncesyj istniejących, koncesje stałe otrzymali tylko ci, którzy należą do prawnie uznanych zrzeszeń zawodowych, wychodząc ze słusznego założenia, że człowiek uczciwy nie boi się kontroli, owszem, należąc do organizacji, ma możność podawania Centralnemu Zarządowi tych osób, które nielegalną drogą chciałyby uprawiać niedozwolony proceder i uszczuplać dochody państwa.

ad 3. Żądanie to jest oparte na tem, że sam rząd przy opracowaniu noweli do ustawy antialkoholowej jest za zniesieniem zakazu sprzedaży w dniu dotychczas niedozwolone.

ad 4. Jak najszybsze przeprowadzenie wniesienia 4 noweli przez rząd leży w interesie wszystkich. — Naprawi to po części krzywdę jaką dotyka ogół restauratorów już od lat siedmiu.

ad 5, 7, 8 i 11 w swem założeniu są umotywowane.

ad 6. Centralny Zarząd Związku jest za tem, ażeby znieść zupełnie podatek obrotowy, który jako w wysokim stopniu obciążający wszelkie przedsiębiorstwa, podkopuje był tychże, a temsamem podraża artykuły. Taki podatek zagranicą nie

jest znany, dlatego też dała ona możność swojemu przemysłowi i handlowi szerokiej konkurencji na rynku światowym. W zamian za to jako ekwiwalent należałoby podwyższyć podatek dochodowy.

ad 9. Domaganie to jest oparte na przyjeździe z pomocą płatnikom, celem ustalenia swojego budżetu, a zarazem terminowego wywiązywania się z nałożonych na nich obowiązków płacenia rozlicznych podatków tak państwowych, jak i komunalnych.

ad 10. Obecnie manipulacja wydawania artykułów monopol. w składnicach jest wadliwa ze względu na trudności biurokrat. Przedewszystkiem kasy monopolowych składnic nie odbierają drobnej monety, jak 50. gr i 1- i 2-złotówek tylko żądają w grubszych banknotach od 5 lub 10 złotych. Zachodzą takie wypadki, że restaurator czeka w ogonku i gdy przyjdzie na niego kolej po dwugodzinnem nieraz czekaniu, dowiaduje się przy okienku kasowcem, że drobnych się nie przyjmuje z braku czasu do liczenia i że takowe należy ulokować w P. K. O. Musi zatem udać się na drugi koniec miasta i gdy to załatwi to już w tym samym dniu nie może towaru otrzymać, albowiem godziny urzędowe już przeszły. Albo też, gdy po długim czekaniu zapłaci w kasie należność, wówczas dowiaduje się, że z magazynu nie może towaru otrzymać, albowiem jest śniadanie i magazyn zamknięty. Nim później znowu przyjdzie, to załatwienie odbioru wraz z opłatą zabierze mu 4 do 5 godzin straty czasu i wiele pieniędzy, gdyż furmankę, wynajętą na przewóz towaru musi drożej opłacać. Fakty takie zdarzają się dość często. Gdzie z powodu wadliwej manipulacji wyżej przytoczonej, restaurator za przewiezienie 15 litrów wódki monopolowej musiał zapłacić za przewóz 20 złotych przy uzyskanym rabacie 6,75 zł, tak, że na czysto traci 13 zł 25 gr.

Dzisiejsze czasy, których przemysł i handel znacznie podupadł, wymagają siłą faktów pewnych zmian, pewnych ulg, któreby podatnikom choć w małej części dały wolniej odechnąć i podnieść swe przedsiębiorstwa jeżeli już nie do stanu przedwojennego, — to przynajmniej do takiego stanu, któryby ochronił takowe od pewnej zagłady. W interesie Państwa leży, aby wszelkie słuszne życzenia obywateli płatników były należycie doceniane i wysłuchane.

Na podstawie powyżej przedstawionych okoliczności Centralny Zarząd Związku zwraca się do Pana Ministra z gorącą prośbą, by powyższe rezolucje rączył przeprowadzić jak najprędzej w duchu przychylnym, a tem samem zapobiegł groźnemu położeniu tych, którzy pomimo doznanym krzywd i poniesionych wielkich ofiar wytrwali na obranym stanowisku do ostatniej chwili i pozostali najlepszymi płatnikami Państwa.

Z wysokim poważaniem

Roman Antoniewicz, prezes.

T. Blachaczek, gen. sekr.

AKWAWIT

NAJLEPSZE WÓDKI I LIKIERY

SPECJALNOŚĆ: ←

ORANGE - CHERRY BRANDY - CURACAO BLANC
ŻYTNIAK WIELKOPOLSKI - NALEWKA TARNIOWA

VII Doroczny Sejmik Delegatów Związku Restauratorów Zachodniej Polski w Grudziądzu w dniu 24 maja 1927 r.

(Sprawozdanie specjalnego wysłannika „Domu Gościnnego“)

Rzut oka na salę obrad...

Obszerna, skromnie ale gustownie udekorowana sala Teatru Miejskiego w Grudziądzu, gdzie obrady zwołano, zaczyna się powoli wypełniać.

Niema jeszcze godziny 11 przed południem.

Przybyli delegaci posilają się w tej chwili w bufecie teatralnym, gdzie zjawili się po wysłuchaniu już uroczystej mszy św. na intencję Zjazdu przez ks. prałata Dembka w miejscowej farze o godz. 9 z rana odprawionej...

Równo z uderzeniem godz. 11 z wielkopolską zaiste punktualnością imieniem grudziądzkich kolegów prezes miejscowego Towarzystwa Restauratorów i Hotelarzy p. Kellas zagaja sejmik, witając przybyłych „do prastarego pomorskiego grodu“, aby radzić nad swoją dolą.

Uczyniwszy to w kilku serdecznych i niewyszukanych słowach p. Kellas oddaje przewodnictwo dasze prezesowi Centrali Związkowej w Poznaniu Romanowi Antoniewiczowi.

Ten imieniem Centralnego Zarządu poznańskiego i wszystkich obecnych na sali delegatów wita z kolei przybyłych „drogich gości“ w osobach prezydenta miasta Grudziądza p. Włodek, ks. prałata Dembka, reprezentanta pomorskiej Izby Skarbowej p. Ratajskiego, reprezentanta armji polskiej, prezesa Pom. Zw. Tow. Kup. dr. Marchlewskiego, postów sejmowych Krzywińskiego i Redera, dalej przybyłych jako przedstawicieli prasy specjalnego wysłannika redakcji „Domu Gościnnego“ oraz przedstawicieli „Dziennika Bydgoskiego“ i „Dziennika Pomorskiego“...

Delegatów ogółem zjawilo się 110, mających 65 uprawnionych statutowo głosów. Wśród gości znajdują się też przybyli dyrektorzy browaru Kunterstytia z Grudziądza i Huggera z Poznania, fabryki wódek Ruczniwicza i w. in.

Przed wyborem biura zjazdu wygłaszają jeszcze serdeczne słowa powitania prez. m. Grudziądza Włodek, ks. prałat Dembek, prezes kupiectwa pomorskiego Marchlewski, delegat Izby Skarbowej Pomorskiej Ratajski i in.

Za wyrażone życzenie wszystkim dziękuje prezes Antoniewicz.

Skąd przybyli delegaci?...

Wybrany przez powszechną aklamację na marszałka obrad kol. Marjan Bawarski z Nakła, na wicemarszałka radny Kocerka z Bydgoszczy, do prowadzenia pióra p. Żak z Poznania, jako ławnicy — kol. Kellas z Grudziądza i Kasprzak z Poznania, jako asesory — prezes Berendt z Bydgoszczy, Eckert, Penkalla i Kończak. Dziękując za zaszczytny wybór

marszałka kol. Bawarski odczytuje z kolei list, nadeszły od wojewody pomorskiego p. Młodzianowskiego, który z żalem donosi, iż „z powodu pilnych zajęć służbowych, na obrady przybyć nie może, niemniej przesyła jak najlepsze życzenia pomyślnych wyników obrad“. List ten powitano długotrwałymi oklaskami

Z porządku dziennego marszałek zarządził sprawdzenie mandatów delegatów, mających prawo do głosowania. Otóż okazało się, iż przysłały delegatów:

Bydgoszcz — 5, Bydgoszcz-Dworzec — 2, Brodnica — 3, Chełmno — 2, Chełmża — 1, Chodzież — 1, Działdowo — 3, Grudziądz — 3, Gniew — 1, Gostyń — 1, Inowrocław — 3, Jarocin — 1, Kartuzy — 1, Kościerzyna — 3, Kruszwica — 1, Lubawa — 1, Mogilno — 2, Nowe — 2, Nakło — 2, Ostrów — 2, Poznań — 5, Pakość — 1, Rawicz — 3, Puck — 1, Starogard — 1, Świecie — 3, Szamotuły — 1, Tezew — 1, Wągrówiec — 1, Weyherowo — 1, Zbąszyń — 1, Wilno — 2.

Przed przystąpieniem do właściwych obrad nastąpiło jeszcze wręczenie od prezydium kol. Kellasowi i p. Redmanowi dyplomów honorowych od Tow. Restauratorów w Grudziądzu za wydatną pracę zawodową i zasługi położone dla Towarzystwa.

Sprawozdanie oficjalne...

W dalszym ciągu obrad nastąpiło zgodne przyjęcie do wiadomości protokołu z poprzedniego zjazdu, poczem zdawali swe sprawozdania kolejno prezes Centralnego Zarządu p. Antoniewicz i sekretarz generalny Związku Zachodniej Polski p. Blacharczyk. Sprawozdania te były punktem centralnym obrad, gdyż zawarte w nich fakty, dane i cyfry mówiły jasno, jak olbrzymiej stosunkowo dokonali już dotąd Zarząd centralny, mający do rozporządzenia bardzo tylko skromne materialne środki. Ponieważ sprawozdania te będą zarówno przez prezesa jak i generalnego sekretarza podane obszernie i oficjalnie na innym miejscu przez nich samych na łamach „Domu Gościnnego“ jako urzędowego organu Związku, przeto ograniczamy się jeno do zaznaczenia ogólnego wrażenia, jakie wywołały one na sali obrad Sejmiku Dorocznego.

Jak w kalejdoskopie tedy przewinęły się przed oczyma słuchaczy te rozliczne szczegóły i epizody pracy centralnego Zarządu, które razem dały obraz istotnie nadludzki, niekiedy wprost wysiłków, jakich nie szedździłi zarówno p. Antoniewicz, jak i sekretarz Blacharczyk, by dokonać tej pracy, dzięki której naprawde do tej pory jeszcze żadnemu z

KONJAKI

v. s. o. p

lubieuszowy — Res. Speciale

Winiak Medicinal

Winiaki mieszane

Winkelhausen

WÓDKI - LIKIERY

Stołowa — Starka — Żytniówka

Banan — Morełówka

Grand Cardinal — Cordial Médoc

ZAKŁADY PRZEMYSŁOWE WINKELHAUSEN TOW. AKC., STAROGARD - POMORZE. ZAŁ. 1846

członków Zw. na ziemiach Zachodniej Polski nie odebrano warsztatu pracy. A zdawało się, iż w okresie, gdy rząd warszawski przystąpił do bezwzględnego wykonywania nieszczęsnego rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 27. 12. 1924 już dla objętych tem rozporządzeniem nie ma ratunku. **Aż 501 członków było na liście proskrypcyjnej.** Mimo to wytrwałym wysiłkom prez. Antoniewicza i in. **zdołano ich ocalić.** Ofiarą padli tylko ci, bardzo na szejście nieliczni, którym zarzucono przestępstwo z art. 81 o przekroczeniach skarbowych. Dla zdobycia trwałej podstawy do obrony przeciw niesprawiedliwości stosowania lex Moczydłowa i następnych wywołanych nią rozporządzeń i nowel, sprawa została oddana przez Zarząd z upoważnienia Zjazdu prezesów w dzielne ręce adw. Pniewskiego, który ją broni przed Trybunałem Administracyjnym.

By jednak uzyskać podobny rezultat, którym się poszczycić, niestety, nie może ani Małopolska, ani Kongresówka (tam redukcje już zostały przeważnie przeprowadzone...) na to trzeba było tej nie dającej się wprost opisać pracy i wysiłków. **Bywały dni kiedy przez biuro w Poznaniu po stu petentów zrozpaczonych przewinęło się dziennie.** Trzeba było **załatwić**, przeważnie z każdym pójść do Izby Skarbowej, każdemu napisać wniosek, pouczyć i t. d.

To też słuchający sprawozdań delegaci nie mieli dość słów uznania dla tej tytanicznej pracy pp. Antoniewicza i B. Blacharczyka, którym też po dyskusji pełnej szczerzego uznania dla prezesa i jego sekretarza, **udzielone Centralnemu Zarządowi w Poznaniu jednomyślnie pokwitowania z czynności kasowych a to w myśl wniosku komisji rewizyjnej, który referował kol. radny Matecki z Bydgoszczy.**

Bardzo ciekawym momentem tej dyskusji było podkreślenie, iż wskutek dziwnej opieszałości pewnych Towarzystw, wchodzących do Związku — a jest ich już 76 — **Zarząd do dziś nie posiada dokładnej liczby swoich stowarzyszonych, choć ilość ich wynosi ponad 2200.** Temu na przyszłość postanowiono zapobiec w ten sposób, iż **członkowie będą wpłacali składki nie jak dotąd do Poznania, ale do swych okręgów,** których liczba została powiększoną, przyczem **okręg dotychczasowy poznański podzielono na dwa równorzędne a mianowicie poznański i ostrowski.** Miłym zakończeniem dyskusji nad sprawozdaniami Zarządu był wniosek marsz. Bawarskiego, aby na cześć przedewszystkiem prezesa Antoniewicza w dowód wdzięczności za jego wybitną i tak skuteczną dla członków organizacji pracę obecni wzniesli „niech żyje“, co też od razu aplauzem ogólnym uczyniono. Ów jeden choćby moment świadczył wymownie o tej niezmierniej sympatii i uznaniu, jakiem się cieszy wśród członków organizacji jej prezes naczelny p. Antoniewicz.

Szacowna powódź wniosków...

Było już dobrze po 3 popoł. gdy zaczęto wreszcie obradować nad przeróżnymi wnioskami, z którymi po wyczerpujących nad nimi obradami przysłała na plenum Komisja-Matka. Cała ta sprawa była doskonale postawiona dzięki trafnemu ujęciu jej przez kol. Bawarskiego, który objął w Komisji tej przewodnictwo zdając na czas ten trudy marszałkowania swemu zastępcy radnemu Kocerce z Bydgoszczy.

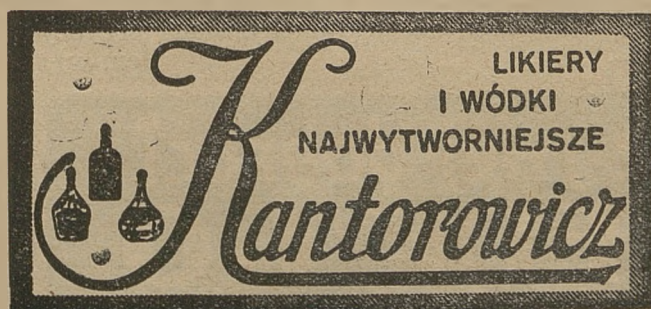
Przed dyskusją nad przedłożonymi wnioskami zastanawiano się jeszcze przez czas jakiś nad stosunkiem **organizacji do Towarzystw Kupieckich,** z których **niektóre dążą do zniweczenia organizacji restauratorów i odwodza od nich członków.** Dyskusja na ten temat ujawniła parę jaskrawych tego przykładów. W rezultacie wyniesiono w tej mierze uchwałę jednomyślną, w myśl której **wzywa się organizacje kupieckie do zaprzestania podobnej działalności i wpływania w tej mierze na swoich niektórych zbyt krewkich członków.** **Organizacje zarówno kupieckie jak i restauratorów mogą doskonale istnieć obok siebie, w wielu wypadkach iść sobie na rękę, jak najlojalniej wzajem się uzupełniać, w sprawach zaś wspólnego niebezpieczeństwa jak ustawa monopolowa i in., tworzyć nawet wspólny front obronny.**

Podobnie ugodowe stanowisko zajęło zebranie delegatów w sprawie stosunku Zarządu Centralnego w Poznaniu do Tow. Restauratorów w temże mieście. W łonie tegoż Tow. istnieje uchwała, według której temu samemu członkowi nie wolno było dotąd być jednocześnie należąc do Zarządu Związku i do Zarządu Tow. Podobne utrudnienia sam prezes tegoż Tow. kol. Kasprzak uznał za nieuzasadnione i **przyrzekł, iż tego rodzaju uchwała będzie w najbliższej przyszłości anulowana jako sprzeczna z dobrem i przyszłością restauratora w Polsce.**

Tak samo przyjęto do wiadomości oświadczenie tegoż kolegi prezesa Kasprzaka, iż **w sprawie rozłamu, jaki niepotrzebnie zaistniał pomiędzy Tow. Restauratorów w Poznaniu a pewną grupą jego członków, noszących się z zamiarem zawiazania osobnego klubu t. zw. „Gasterja“ uczynionem będzie z obu stron wszystko, iżby tego rodzaju tarciom w przyszłości najbliższej kres położyć w ten sposób, iż obie strony pójdą niewątpliwie na ustępstwa.** Członkowie „Gasterji“ o ile ta utworzona będzie mogą, jeśli zechcą **wstąpić w ramy Tow. jako jedneska zbiorowa i ciesząca się w łonie organizacji potrzebną jej autonomią.**

Na tem sprawy te uznano za wyczerpane i rozpoczęto dyskusję nad wnioskami. Była ona niesłychanie treściwa i rzeczowa. Świadczyła też, iż w łonie poszczególnych towarzystw, wchodzących do organizacji, nie ustaje ani na chwilę praca nad podniesieniem powagi restauratora i nad polepszeniem

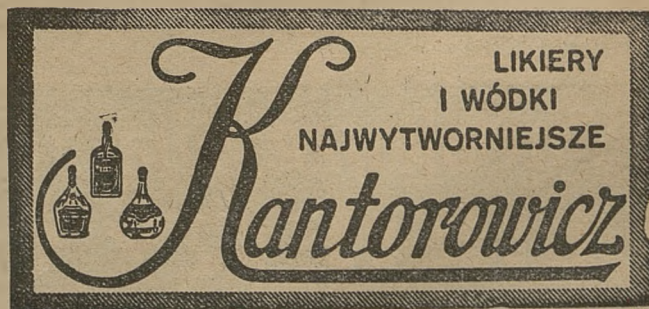
LIKIERY
I WÓDKI
NAJWYTWORNIEJSZE

Kantorowicz

LIKIERY
I WÓDKI
NAJWYTWORNIEJSZE

Kantorowicz

warunków materialnych jego egzystencji. Uchwalono w tej mierze rezolucje w myśl wniosku formalnego uchwalono odczytać i ostatecznie przyjąć podczas zapowiedzianego obiadu zbiorowego. Dosłowny tekst tych rezolucyj znajdują Czytelnicy nasi na łamach miejsca „Domu Gościnnego“ osobno wydrukowany...

Inne ważniejsze uchwały...

Jednym też z bardzo ważnych momentów Zjazdu było uchwalenie zmiany statutu w tym duchu, iżby stworzyć stanowisko drugiego wiceprezesa w Centralnym Zarządzie w Poznaniu. Ponieważ zmiana tego rodzaju została uchwaloną jednogłośnie, przystąpiono do wyboru. Ze zgłoszonych trzech kandydatów największą ilość głosów oddanych kartkami otrzymał p. kol. Palejewski z Bydgoszczy (po nim największą ilość głosów zebrał kol. Tkaczyk z Kościerzyny, zaś kol. Kasprzak zrezygnował przed samym wyborem, żeby nie rozbić rezultatu głosowania). Kol. Palejewski wybór przyjął, ślubując przy tej sposobności dołożyć wszelkich starań i energii, aby wspomniane tarcia w łonie Tow. Restauratorów w Poznaniu oraz stosunek tegoż Tow. do Centralnego Zarządu wprowadzić na tory jak najbardziej harmonijne...

W dalszym ciągu obrad uchwalono preliminarz wydatków Związku na rok 1927-8 i wysokość preliminowanych wpływów ustalić na kwotę 11.176 zł oraz zadecydowano, aby najbliższy doroczny Sejmik Związku Restauratorów Zachodniej Polski odbył się w Gnieźnie.

Na tem obrady uznano za wyczerpane, poczem marszałek Zjazdu zamknął je, życząc wszystkim aby w łonie swych lokalnych organizacyj umieli jak najskuteczniej wprowadzać uchwalone rezolucje w czyn.

Na wniosek prezesa Antoniewicza gromkim okrzykiem podziękowano marszałkowi zjazdu kol. M. Bawarskiemu za tak rzeczowe energiczne a zawsze taktowne i stojące na wysokości swego arcytrudnego nieraz zadania przewodnictwo przez cały czas Zjazdu...

Wspólny obiad...

Miłym zakończeniem całodziennych prac w sali obrad był wspólny obiad, zaaranżowany ze smakiem przez Tow. Rest. w Grudziądzu w gustownej i ładnie ustrojonej sali hotelu „Pod Złotym Lwem“. Do obiadu tego przy suto zastawionych stołach zasiadło licząc z zaproszonymi gośćmi zgórá 130 osób.

Szereg oficjalnych toastów rozpoczął prezes Antoniewicz, wznosząc puhar na cześć Najjaśniejszej Rzeczypospolitej i Jej Prezydenta Mościckiego. Potem wznosił zdrowie zaproszonych gości, którzy zaszczylicili obiad swą obecnością, w wymownych jak zawsze słowach prezes Bawarski z Nakła, wyróżniając specjalnie przytem obecność prasy i uważając to za słuszny znak, iż opinia cała, którą oni reprezentują, jest po stronie słusznej sprawy restauratora w Polsce.

Potem przemówili kwiecieście prezydent m. Grudziądza Włodek, wyrażając, iż kłopoty chwilowe restauratorów jako zawodu, wystawionego obecnie na tak ciężką próbę, muszą się skończyć dla nich pomyślnie, gdyż tego wymaga racja państwowa, dążąca, iżby wszystkim w państwie było dobrze.

Niekończącymi oklaskami przyjmowano następane z kolei przemówienie ks. prałata Dembka, który wyraził przekonanie, iż zakład restauratora a szczególnie w Zachodni. Polsce, to przybytek nie tylko zabawy, ale często siedziba, dająca kulturalną rozrywkę i krzepiącą na przeróżnych obchodach i wieczorach swych gości pod względem narodowym i społecznym.

W tym też duchu przemawiali jeszcze posłowie Krzywiński i Reder, red. Sokołowski imieniem „Dziennika Bydgoskiego“, dr. M. Winiarski imieniem wydawnictwa „Dom Gościny“ oraz radca Ratajski w imieniu Pomorskiej Izby Skarbowej. Ten zapewniał biesiadników „o szczerej życzliwości władz skarbowych, które w każdym kłopotcie restauratora będą mu iść na rękę, jak tego wymaga dobrze pojęty interes państwowy“. Zawsze dotąd bowiem okazywało się, iż restaurator polski jest jednym z najbardziej lojalnych i punktualnych płatników podatkowych...

Wśród przemilej pogawędki towarzyskiej, przepłatanej tonami dobrze strojonej orkiestry obiad ten przeciągnął się do godz. 9 wiecz., przyczem przy końcu nie omieszkało podziękować osobno kol. prezesowi miejscowemu Kellasowi za umiejętne tegoż obiadu zaaranżowanie.

Z kroniki Zjazdu.

Na końcu zaznaczyć należy, iż organizacja Zjazdu dzięki usilnej i umiejętnej pracy miejscowego komitetu, złożonego z członków grudziądzkiego Towarzystwa Restauratorów wypadła bardzo dodatnio i budziła ogólne uznanie wśród uczestników.

W ramach przewidzianego programu właściwe obrady Zjazdu wypełniły całkowicie dzień 24 maja. Niemniej w myśl zapowiedzi, wyrażonej w programie wielu uczestników pozostało w Grudziądzu i na dzień następny, tj. 25 maja, w czasie którego zwiedzili szczegółowo piękny gród grudziądzki oraz byli gościnnie podejmowani sutym obiadem w browarze miejscowym Kentersztyna, który przedtem bardzo szczegółowo zwiedzili oprowadzeni przez członków Zarządu.

Ogółem można ustalić „saldo ostateczne“ w formie, iż Zjazd w Grudziądzu w dniu 24 maja odbyty należał do całkowicie udanych i sprawę obrony słusznych interesów restauratorów w Polsce posunął w ścisnie znakomitym. Ponadto wpłynął on nader wydatnie na jeszcze głębsze uświadomienie jego uczestników co do swych uprawnień zawodowych i sposobów ich obrony. I za to właśnie należy się szczerą wdzięczność tym wszystkim, którzy do tak udatnej organizacji Zjazdu swymi trudami przyczynili się...

(em-w)

Smakosze piją znane z swej dobroci
LIKIERY GAEBDE'GO

KOMUNIKATY ZWIĄZKU

KOMUNIKAT Nr. 59a.

Jak już donosiliśmy odbywać się ma w dniu 31 czerwca 1927 r. Zjazd Delegatów Generalnego Związku w Warszawie (zobacz „Dom Gościnny“ Nr. 10 — Komunikat Nr. 55, str. 159).

Prosimy zatem pp. Prezesów Polsko Chrześcijańskiego Związku Towarzystw Restauratorów na Polskę Zachodnią, by zechcieli spowodować wybór delegatów na powyżej wspomniany Zjazd.

Ostateczne bliższe zawiadomienie podamy jeszcze w osobnych zawiadomieniach do PP. Prezesów Towarzystw, które będą właściwym drogowskazem do wyjazdu.

Roman Antoniewicz, prezes. Blachaczek, gen. sekr.

KOMUNIKAT Nr. 57.

Wykaz Towarzystw, które nie nadesłały wykazów członków, mających zlikwidować swe przedsiębiorstwa z dniem 30 czerwca 1927 roku.

W dniu 7 maja r. b. Centralny Zarząd Związku wysłał odezwę, L. dz.: 1796/27, do wszystkich prezesów Towarzystw Restauratorów w sprawie przedłożenia wykazów tych członków, którym odebrano koncesje z terminem likwidacyjnym do 30-go czerwca r. b.

Ponieważ sprawa taka pilna wymagała szybkiego załatwienia celem przedłożenia ogólnego wykazu do Ministerstwa Skarbu z prośbą o przedłużenie dalszego terminu do 31 grudnia 1927 r., przeto Centralny Zarząd Związku zmuszony był listę zamknąć, formalnie przygotować i odesłać. W odezwie tej zaznaczyliśmy wyraźnie, że niezastosowanie się do niniejszej sprawy przez opieszałość lub zbagatelizowanie ze strony pp. Prezesów może pociągnąć za sobą fatalne skutki, za które będzie odnośny prezes danego Towarzystwa odpowiedzialny. — Ażeby członkowie zainteresowani w przyszłości nie mieli pretensyj do Centralnego Zarządu Związku, przeto podajemy poniżej spis tych Towarzystw, które nie zastosowały się do naszej odezwy, a temsamem zignorowały nasze nawoływanie:

Tow. Restauratorów, Poznań, Chełmno (Pom.), Chojnice (Pom.), Chodzież, Działdowo (Pom.) Inowrocław, Jarocin, Koźmin, Kartuszy (Pom.), Krotoszyn, Nowe Miasto (Pom.), Nowy Tomyśl, Oborniki, Odolanów, Ostrzeszów, Puck (Pom.), Pleszew, Śmigiel, Świecie (Pom.), Toruń (Pom.), Tczew (Pom.), Tuchola (Pom.), Września, Wronki, Wągrówiec, Wejherowo (Pom.), Międzybóże.

Roman Antoniewicz, prezes. Blachaczek, gen. sekr.

KOMUNIKAT Nr. 58.

Sprawa rewizji koncesyj.

Ponieważ w rozmaitych stronach Województwa Poznańskiego i Pomorskiego obiegają pogłoski, jakoby wstrzymanie rewizji koncesyj oraz pozostawienie mirażu warunkowo koncesyj, zostały przeprowadzone na skutek starań rozmaitych Związków i instytucyj, zmuszeni jesteśmy przedstawić sprawę w faktycznym świetle i położyć kres samowładczemu protektorstwu.

Centralny Zarząd Związku już od 7 lat t. j. od chwili uchwalenia ustawy antyalkoholowej czynił zabiegi, ażeby krzywdzącą ustawę nie dopuścić do zupełnego zrealizowania, a temsamem uchronić egzystencję członków naszej Organizacji. Liczne de-

legacje i przedstawienia w memoriałach zrobiły swoje. Ministerstwo Skarbu z roku na rok przedłużało likwidację koncesyj i obecnie wskutek naszych usilnych starań w dalszym ciągu będą przedłużone likwidacje tych koncesjonariuszy w drodze urzędowej do 31 grudnia 1927 r., którym odebrano na podstawie ust. art. z dnia 23 kwietnia 1920 r. z art. 5 i 6 i na podstawie rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 27 grudnia 1924 roku.

Ci koncesjonariusze, którym polecono zlikwidować z dniem 30 czerwca 1927 r. na podstawie art. 81., będą zmuszani indywidualnie stawiać wnioski o przedłużenie wysprzedaży posiadanych zapasów do końca grudnia 1927 r. (Wzór takiego wniosku podajemy na innym miejscu).

Centralny Zarząd Związku przytem zaznacza, że wskutek swoich zabiegów przez cały szereg lat bronił temsamem cały ogół siał rzeczy od utraty koncesyj.

Roman Antoniewicz, prez. Blacharek, gen. sekr.

KOMUNIKAT Nr. 56.

Centralny Zarząd Związku podaje do wiadomości, że na VI Zjeździe Delegatów w Grudziądzu w dniu 24 maja r. b. na podstawie zmienionego statutu wybrano na drugiego wiceprezesa Centralnego Zarządu Związku p. Palejowskiego Józefa z Bydgoszczy, właściciela hotelu „Pod Białym Orłem“ oraz przyjęto do wiadomości podział okręgu poznańskiego na dwa okręgi, tj. na okręg ostrowski. Prezesem okręgu ostrowskiego został zatwierdzony p. Muszyński Baltazar z Ostrowa, który jako prezes okręgowy wchodzi w skład Centralnego Zarządu Związku.

Roman Antoniewicz, prezes. Blachaczek, gen. sekr.

KOMUNIKAT Nr. 59b.

Podaje się do wiadomości, że Towarzystwo Restauratorów Ostrowo włączyło składki za swych członków w ubiegłym roku.

(—) R. Antoniewicz, prezes. (—) T. Blachaczek, gen. sekr.

L. dz. 2013-27.

WZÓR

dia tych członków, którym odebrano koncesję na podstawie art. 81.

Maciejewski Piotr

właśc. gościńca w Buku pow. Grodzisk proszę o udzielenie mi dalszego przedłużenia wysprzedaży napojów alkoholowych do 31 grudnia 1927 r.

Do Wielkopolskiej Izby Skarbowej

w Poznaniu

Urząd Akeyzowy w . . . . . pismem z dnia . . . . . do L. dz.: . . . . . zawiadomił mnie, że na podstawie udzielonego mi zezwolenia przez Wielkopolską Izbę Skarbową, z dnia . . . . . do L. dz.: . . . . ., przedłuża mi termin likwidacyjny do 30 czerwca 1927 roku.

Ponieważ w międzyczasie wniosłem prośbę do Pana Prezydenta Rzeczypospolitej (lub do Ministra Skarbu) o darowanie mi skutków karno - skarbowych w drodze łaski i do dziś nie otrzymałem żadnej odpowiedzi, przeto zmuszony jestem prosić uprzejmie Wielkopolską Izbę Skarbową o łaskawe udzielenie mi dalszego zezwolenia na wysprzedaż posiadanego zapasu do końca grudnia 1927 roku.

Zaznaczam przytem, że jest to jedyny mój warsztat pracy, z którego uczyniłem się i swoją rodzinę.

(—) Maciejewski Piotr.

Uwaga: Powyższy wniosek należy zaopatrzyć znacznikiem stemplowym na 3,— zł.

Zjednoczone Browary Warszawskie

Haberbusch i Schiele

S. A.

Polecają:

Piwa jasne i ciemne dubeltowe

Porter na wzór angielski

Lemoniady i Wodę kryniczną

Wódki gatunkowe

Ekspedycja własnymi wagonami.

> KU NAUCE I ROZRYWCE <

STAŁY BEZPŁATNY DODATEK ILUSTROWANY „DOMU GOŚCINNEGO“.

Drzewo dające mleko.

— Na początku 19-go stulecia, Aleksander de Humboldt, odbywając swą słynną podróż naukową, znalazł w górach Wenezueli zgoła niezwykle drzewo. Oto, gdy odłamano kawałek kory tego drzewa, popłynęła zeń w wielkiej obfitości ciecz, napozór bardzo podobna do mleka, jednakże o znacznie mniej przyjemnym smaku. Uczony podróżnik dowie-

Wreszcie, niedawno prof. szkoły leśniczej przy uniwersytecie w Yale, J. Record, natrafił, prowadząc wyprawę naukową w Guatemali, na powyższy gatunek drzewa, zwany przez krajowców „drzewem krową“. Tym razem smak mlecznej cieczy okazał się słodki i delikatny, to też członkowie ekspedycji nie omieszkali uraczyć się nią.

dział się, iż krajowcy plyn ten chętnie pijają, używając go również do wyrobu chleba z mąki kukurydzianej lub manjoku.

Pod koniec 19-go wieku inny przyrodnik, dr. Pittier, spotkał znów tego rodzaju drzewo w Costa-Rice, gdzie tubylcy, wytryskującą z niego ciecz uważają za nader skuteczny środek przeciw dolegliwościom żołądkowym.

Na ilustracji widzimy właśnie jednego ze szczęśliwców, zapijających ów niezwykle dar natury, który praktyczni Amerykanie pragną zużytkować do wyrabiania gumy do żucia. W tym celu będą założone odpowiednie plantacje „mlecznych“ drzew i to o ile tylko możliwe — w okolicach nieco bardziej północnych.

Plomby chroniące przed złodziejami.

Plombowanie wozów kolejowych towarowych, posiada wielkie znaczenie ochronne, tak dla zarządów kolei samych, jak i stron zainteresowanych.

Niestety dotychczasowo używane plomby, nie dawały gwarancji nienaruszalności. Z łatwością można je było, rozszerzwszy otworki plomb i zwolniwszy sznurki — odjąć i z powrotem założyć, nie naruszając pieczęci samych.

Stan tego rodzaju był powodem licznych nadużyć.

Zaczęto też zastosowywać w ostatnim czasie nowe stopy metalowe, ołowiu z antymonem. Zawartość 6—7 procent antymonu czyni plomby tak kruchemi, że przy najmniejszej próbie otwarcia ich powtórnie, rozpryskują się i niszczą.

Wynalazek uchyla w ten sposób duże braki dotyczących starych plomb ołowianych.

Szklane bruki.

Carnegie Institute of Technology w Pittsburgu w Pensylwanji, który jest największym na świecie instytutem doświadczalnym dla badań postępów naukowych i przemysłowych, zajmował się również i kwestią bruków.

Doświadczenia te, przeprowadzone z wszystkimi rodzajami bruków wykazały największą wytrzymałość na zużycie — bruku płaskowego zeszlonego.

Zestawione cyfry procentowe zużycia na tarcie wynoszą przy brukach asfaltowych 75 proc. strat, przy brukach kamiennych 23 proc. strat, piaskowe zeszlone tylko 4,5 proc.

Szklany bruk byłby więc najdealniejszym brukiem przyszłości.

Samolot — który stoi w powietrzu.

Co jakiś czas odbywają się tu i ówdzie próby z rozmaitego rodzaju konstrukcjami samolotów — do wznoszenia się pionowego. Przypominamy głośny gyro-aparat hiszpańskiego wynalazcy de la Cierva i jego udane próby wznoszeń się w Tempelhof pod Berlinem.

Tym razem dzięki usiłowaniom 2-letnim niemieckiego inżyniera E. Zaschki, doniosły ten problem awiatyki ograniczenia pola startu i lądowania do minimum, zdaje się być rozwiązany.

Na lotniczym placu w Johannisthalu odbyły się w tych dniach przy współudziale niewiele widzów, próby z modelem konstrukcji wyżej wymienionego inżyniera.

Samolot wzniósł się prostopadle w górę, po chwili zaczął zwalniać tempo wznoszenia się i w końcu zatrzymał się nieruchomo w powietrzu, następnie z wolna opuścił się na ziemię. Pole startu i lądowania nie było o wiele co większe od samego aparatu.

Próba wykonana na niewielką narazie wysokość, jest rozwiązaniem obok wzlotu pionowego, także i problemem zatrzymania się w powietrzu. Praktyczność pomostu i wykonania, będą mogły udowodnić naturalnie dopiero próby z aparatami temi po załączeniu propelerów i odbyciu próbnych z niemi lotów.

Powierzchnie nie różnią się samoloty Zaschki w niczem od innych. Różnica polega na zastosowaniu przyrządu rotacyjnego (gyro), umożliwiającego wznoszenie się pionowe i utrzymanie aparatu w nieruchomej pozycji w powietrzu. Powierzchnie nośne są również ruchome i obracają się w płaszczyźnie poziomej około swej osi.

Według twierdzenia wynalazcy, samolot jego będzie mógł stać w powietrzu tak długo, jak tego długo pilot będzie sobie życzył. O ile twierdzenie wynalazcy sprawdziłoby się, miałyby to donioślejsze znaczenie od innych gyro-samolotów — dla awiatyki.

Dałoby swobodę ruchów pilotowi, który dowolnie opuszczać mógłby swoje stanowisko przy sterach i przeprowadzić naprawę zmian czy szkód zaszytych podczas lotu. Przyczyniłoby się tem samem do większego rozwoju ruchu pasażerskiego dając możność zmiany pilotów, możność zaprowiantowania, przesiadania, odbierania poczty i potrzebnych materiałów jak benzyna, smary itp. — w powietrzu.

Czy i tym razem nie będą to tylko jak dotychczas pobożne życzenia, okażą przyszłe próby wzlotów. Czekamy zatem.

Wiosło, jako napęd lądowy.

Sport, jako czynnik zdrowia, znajduje w życiu obecnego pokolenia coraz szersze zastosowanie. Należy jednak zdać sobie sprawę, że naogół niewielu ludzi, zwłaszcza w wielkich miastach, ma możność uprawiania sportów we właściwym tego słowa znaczeniu.

Coprawda prace ręczne również dają możność rozwinięcia muskułów, lecz ponieważ pozbawione są czynnika współzawodnictwa, uprzykrzają się dość prędko.

Dla osiągnięcia obydwoch celów: przyjemności i rozwoju zdrowia, wynajdywane są różnorodne gry i konstruowane bardzo, nieraz, dowcipne urządzenia sportowe.

Rycina nasza przedstawia tricycle, pomysł francuza, p. Le Joille, przypominający do złudzenia łódź, a dający możność przeżywania wszystkich emocyj wiosłarstwa — na lądzie!!!

Tricycle ten, skonstruowany ze stali i z żelaza, liczy 1 metr 40 cm. długości i 1 m. szerokości i waży zaledwie 15 kg.

„Wiosłarz“, usadowiony na siedzeniu, porusza rączki wiosel, które działają na dwa łańcuchy (po jednym z każdego boku), obracające koła wehikułu. Kierunek ruchu jest nadawany przy pomocy wiosel, tak, jak u łodzi. Dwa hamulce ręczne zapewniają zupełne bezpieczeństwo tej „żegludze na sucho“.

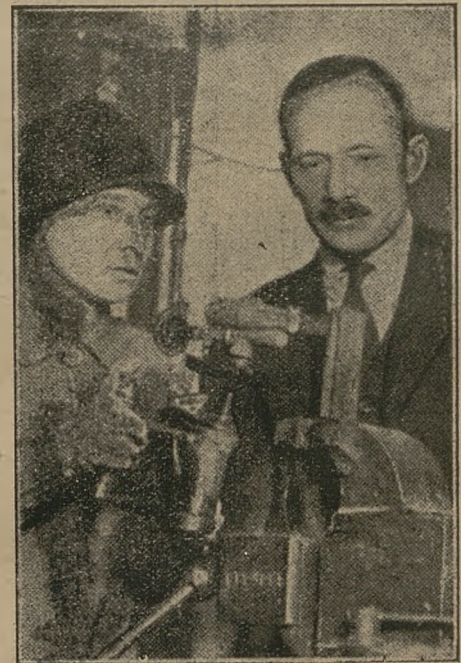
PRZYNAJMNIJ JEDEN.

— O mój Boże, jaka ja jestem nieszczęśliwa! Ożeniłeś się ze mną tylko dla moich pieniędzy.

— Powinnaś się cieszyć, że masz męża, który nie jest taki głupi, na jakiego wyglądasz.

Niezapalające się drzewo.

Impregnowanie drzewa, jako środek ochronny przed ogniem, znane jest od dawien dawna. Używane do tego celu środki były właściwie tylko pół-

środkami, bo drzewo niemi preparowane zapalało się jednakże przy wyższej temperaturze. Najlepszym dowodem tego są liczne pożary baraków, budowanych z drzewa impregnowanego. Na powyższej rycinie mamy małżeństwo amerykańskie Dr. Coolidge, które opracowało system nasycania drzewa płynami, które czynią drzewo odporne w wysokim stopniu na działanie ognia.

PRZYGOTOWANIE DO EGZAMINU.

Kapral do żołnierza:

— Dlaczego tak klniesz piorunami, djabłami, choleramami?

— Pani kapral. Przygotowuję się do egzaminu podoficerskiego.

Ścinanie drzew.

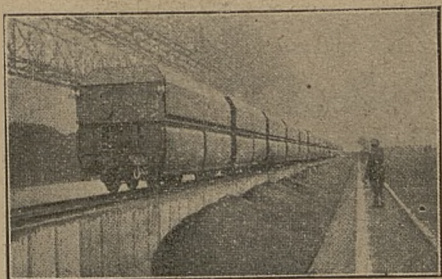

Ścinanie drzew jest pracą, wymagającą wielkiego nakładu zarówno sił, jak i czasu. Gdy dokonuje się jej ręcznie, przy pomocy piły i siekiery, wówczas absorbuje ona przynajmniej dwóch ludzi, natomiast ścinanie przy pomocy motorów elektrycznych lub benzynowych pociąga za sobą stosunkowo znaczne koszty i wymaga technicznych wiadomości robotnika.

Rycina nasza przedstawia właśnie maszynę, którą może obsługiwać jeden człowiek i to nie posiadający fachowego wykształcenia. Jest ona skonstruowana w ten sposób, iż na dwukołowych, żelaznych beczkach mieści się osadzona poziomo, nisko nad ziemią, półkolista piła. Robotnik porusza nią w jedną i drugą stronę przy pomocy ręcznej dźwigni. Specjalne urządzenie zapobiega temu, by głęboko nacięte drzewo nie naciskało zbyt mocno na piłę i nie tamowało jej ruchu. Przy użyciu powyższej maszyny 12—14-letni chłopiec jest w stanie w ciągu 6 minut ściąć drzewo o średnicy 50 cm.

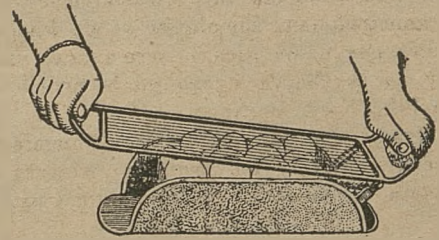
Zaletę omawianego przyrządu stanowi również jego taniść.

Nowy typ wagonów.

Wagony nowego typu, które widzimy na ilustracji, są pochodzenia niemieckiego. Są one przystosowane do przewożenia materiałów, nie ulegających sproszkowaniu lub znajdujących się w stanie sproszkowania, jak węgiel, piasek i t. p. Każdy wagon składa się z dwóch pięter: wyższe służy za skrzynię, do jakiej się towar naładuje, a także jako dach dla kondygnacji niższej, składającej się z 2-ch zsuwanych części i wyładowywanej automatycznie, dzięki specjalnemu urządzeniu pneumatycznemu.

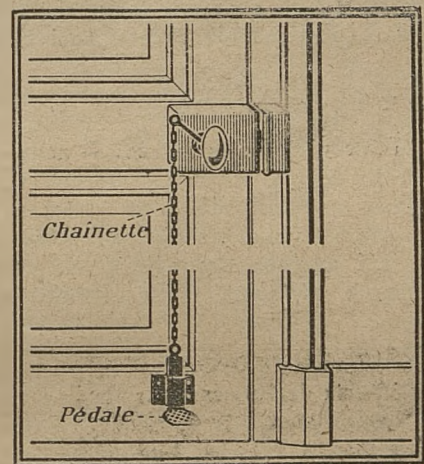
Szatkwonica do kartofli.

Przyrząd składa się z szeregu równoległych ostrzy, umocowanych w ramce, zaopatrzonej w dwa ucha. Kartofle układa się w łożysku, kształtem przystosowanym do ramy. Przez naciskanie obręcz szatkownicy na kartofle — osiąga się pokrajanie ich na równe, jednakowe płatki.

Przyrząd również może być używany do krawania buraków, owoców itp.

Drzwi samootwierające się.

Jakże często zdarza się okoliczność, iż mając obydwie ręce obciążone paczkami, człowiek staje bezradny przed zamkniętymi drzwiami swego mieszkania. Często jedynym środkiem ratunkowym jest wówczas energiczne pchnięcie nogą, co jednak politurze drzwi wychodzi nie bardzo na korzyść... O wiele praktyczniejszy sposób polega na tem, że w cylindrycznej części klamki wierce się otwór, w który wsadza się metalowy trzonek, zakończony małą dziurką. Do tej ostatniej przyczepia się łańcuszek lub kawałek drutu, zwisający aż do podłogi. Do framugi dolnej drzwi przyśrubowuje się pedał, podobny do fortepianowego, do którego górnej części przymocowuje się łańcuszek. Wówczas wystarczy nacisnąć nogą pedał, by łańcuch pociągnął klamkę i drzwi otworzyły się same, niczem czarodziejski sezam...

SER SZWAJCARSKI „EMENTALER“

w kęgach i w pudełkach firmy **LEMANN** stale większymi partjami sprowadzany przez reprezentację:

IGNACY SPIRA
w KRAKOWIE, POSELSKA NR. 22.

Sprzedaż tylko całymi kęgami 80-100 kg na dogodnych warunkach ze składu w Krakowie.

1160

Bezgłośnie hotele.

System świetlnego sygnalizowania, stosowany już w większych miastach, jak Londynie, Paryżu, Berlinie do kierowania ruchem ulicznym — został genialnie wyzyskany w jednym z największych hoteli londyńskich.

W miejsce dzwonek elektrycznych, sprawiających dużo hałasu, zaprowadzono kontakty kolorowe — czerwony na kelnera, zielony na służącego, biały na pokojówkę. Odpowiednie barwom kontaktów światła zapalają się nad drzwiami numeru, w rogu korytarza, w pokoju dla służby i w biurze kierownika danego piętra.

Zaletą tego systemu jest ciche i sprawne działanie i możliwość kontroli służby przez kierownika.

Z dziedziny telewizji.

Wynalazca telewizji John Baird odkrył promienie, posiadające tę szczególną własność, że mogą oświetlać przedmioty nawet bardzo odległe, przyczem działanie ich jest niewidoczne dla oczu najbliższych nawet znajdujących się osób. Dzięki nowym tym promieniom, ruchy osób, znajdujących się w ciemności, mogą być obserwowane bez ich wiedzy. Wynalazca utrzymuje, że nowe promienie będą mogły być zastosowane z pożytkiem do rozpraszania choćby najgęstszej mgły.

Wedle informacji biura Reutersa, inżynier amerykański Aleksanderson wynalazł telewizyjny aparat nadawczy, który zdola — jak przypuszcza wynalazca — nadawać drogą telegrafu bez drutu zdjęcia kinematograficzne. Dotychczas udało się wynalazcy nadawać zdjęcia w odstępach dwuminutowych. Inż. Alexanderson pracuje nad udoskonaleniem instrumentu w taki sposób, aby zdjęcia mogły być nadawane w krótszych odstępach czasu. (Daily Mail).

Czołgiem przez pustynię.

Gorączkowość życia dzisiejszego a z nią i szukanie nieustannie nowych wrażeń, posłużyły pewnemu inżynierowi niemieckiemu do zaprojektowania oryginalnego „okrętu pustyni”. Byłby to olbrzymi czołg, w formie transatlantyckiego statku luksusowego, zaopatrzonego w odpowiednie motory. Podobno znalazł nawet kapitalistów „skłonnych” do sfinansowania swego pomysłu.

Wielce ciekawy wynalazek.

Uczony angielski nazwiskiem d'Albe dokonał ostatnio wynalazku, który przeznaczony jest na ulżenie losu niewidomym, albowiem ma im umożliwić czytanie wszelkiego druku. Nie będziemy się narazie zapuszczać w szczegółowy opis odnośnego przyrządu, ale zaznaczyć możemy przynajmniej to, iż polega on na wyzyskaniu fal świetlnych i zamienianiu ich w fale dźwiękowe za pomocą selenu, chemicznego elementu, właściwościami swymi zbliżonego do siarki i teluru. Przyrząd wynaleziony wyzyskuje to, że selen odpowiednio do naswieślenia przenosi prąd elektryczny lepiej lub gorzej. Przetworzone w dźwięki fale może niewidomy wysłuchać i rozróżnić za pomocą słuchawki lub głośnika, jakiego się używa przy rozmowie. Książka, którą niewidomy w ten sposób „czyta”, leży na górze na aparacie.

Latający motocykl.

Wiedeńskiemu mechanikowi, Karolowi Czernemu udało się skonstruować latający motocykl.

Motocykl posiada skrzydła o 7 m. rozpiętości, dające sięamykać i rozwijać, jak skrzydła ptaka.

Startować może w krzywiźnie 45 stop. tak, że na wybieg nie potrzebuje wiele przestrzeni do wzniesienia się.

Podobno próby z modelem wypadły nader pomyślnie i przystąpiono już do budowy dla prób praktycznych.

Nowe urządzenie przy aparatach telefonicznych.

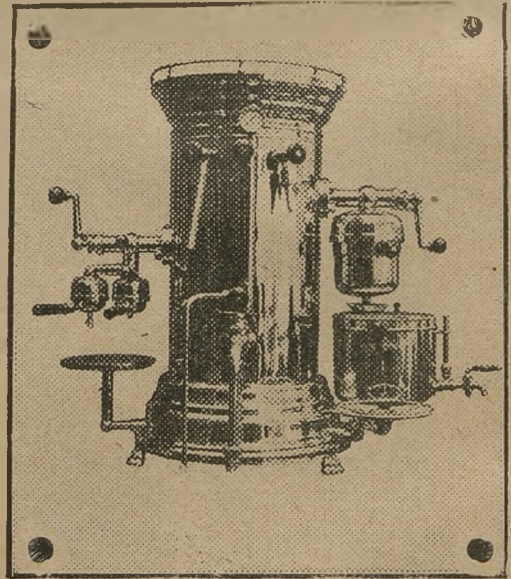
W ostatnich czterdziestu latach wynalazki mnożą się z zawrotną szybkością. Zaledwie dzisiaj rozwiązane zagadnienie jakiegoś wynalazku — ulega niemal nazajutrz wyparciu czemś doskonalszym i dogodniejszym.

Tak jest i w dziedzinie telefonów. Jeszcze ich się nie zdolała ująć należycie w posiadanie kuli ziemskiej, a wynalazca udoskonala ją z każdym dniem coraz to więcej.

Ostatnimi czasy zastosowano w Ameryce przy aparatach telefonicznych słuchawkę, podobną, jak przy odbiornikach radiowych. Daje ten wynalazek możliwość równoczesnego wykonywania innych czynności przy słuchaniu telefonicznym.

Polski aparat do parzenia kawy.

Na ostatnim Targu Poznańskim budził powszechną uwagę aparat do parzenia kawy f-y Kubś i Gogońkiewicz w Poznaniu, przy ul. Zaułek św. Wojciecha 2, tel. 16-92. Interesowane koła restaurat. i

hotelistów podziwiali go szczególnie z powodu jego praktyczności i solidnego wykonania z wartościowego materiału oraz wskutek niskiej ceny, jaką nałożyła na niego rzeczona firma. Z konstrukcją maszyny jest połączony aparat do ekonomicznego rozlewania kawy automatycznie z mierzami od 0,10 do pół litra. Maszyna wraz z aparatem jest zastrzeżona w urzędzie patentowym jako „wzór polski” numer 252.

MICHAŁ KANDEL, CIESZYN.

NAT. WODY MINERALNE I PROD. ŹRÓDLANE.

**ZAWSZE NAJWIĘKSZY WYSORTOWANY SKŁAD I ŚWIEŻY TOWAR.
NAJKORZYSTNIEJSZE ŹRÓDŁO NABYCIA. ←**

Protokół z I. posiedzenia Komitetu Wystawy

odbytego w dniu 30 maja 1927 r. o godz 3³⁰ w salce kawiarni „Belwederu“ przy ul. Głogowskiej 42.

Obecni:

pp. Antoniewicz, dyr. Krzyżankiewicz, dyr. Szumański, Władysław i Marjan Bawarscy, Sibilski, Penkalla, Nowak, Jaszyk Ziętek, Stenzel, Antoni Gniatczyński, A. Cieślak, Orzykowski, Kubiaczyk, Sroczyński, dyr. Przybylski, dyr. Kazubowski, Fangrat, Wandelt, F. Hirschberg, właśc. Belwederu, przedstawiciel Gazowni oraz gen. sekretarz Blachczek.

ad. 1. Po zagajeniu posiedzenia przez przewodniczącego p. R. Antoniewicza, p. dyr. Szumański odczytuje prospekt Wystawy nadesłany przez p. Wł. Bawarskiego, który w dosłownym brzmieniu się podaje:

Grupa I.

a) Wytwórczość spożywcza:

- Młynarstwo,
- Fabrykacja Makaronów,
- Wypiek chleba,
- Cukrownictwo,
- Fabryka wafl. biszkoptów i opłatków,
- „ ciast i ciastek,
- „ czekolady i cukrów deserowych,
- „ przetworów owocowych i warzywnych,
- „ drożdży,
- Mleczarnie i serownie,
- Jajczarstwo,
- Fabrykacja wódek, likierów, rumów itp.
- Wytwórnice win owocowych,
- Miodosytnie,
- Browary i słodownie,
- Fabrykacja octu, musztardy, sosów itp.
- Wytwórnice olejów jadalnych i masła roślinnego,
- Fabrykacja cykorii,
- Palenie kawy,
- Pakowanie herbaty,
- Fabrykacja konserw mięsnych, wędlin itp.,
- Fabrykacja przetworów rybnych,
- Rybolóstwo i gospodarstwo rybne,
- Fabrykacja wód mineralnych i gazów,
- Saliny i warzelnie soli.

b) Sztuka kulinarna:

Dział zawodowy.

Majonezy, paszety, fromaże, galantyny, salatkę, zapiekanki, kanapki.

Dział praktyczny.

Gotowanie na gazie, przyrządzenie zup, mięsnych potraw, omletów, jajek etc.

Dział konserw.

Owoce, jarzyny, grzyby, przetwory kulinarne.

Nakrycia stołowe.

- Stół bankietowy,
- „ kawiarniany,
- „ restauracyjny,
- „ domowy,
- „ śniadaniowy,
- „ obiadowy,
- „ kolacyjny.

Praca kelnerów.

Obsługa konsumentów,
Podawanie potraw i sprzątanie,
Łamanie obrusów i serwet,
Rachunkowość.

Dział hotelowy.

Przyjazd konsumenta i załatwianie. Sprzątanie pokoju, obsługa, czyszczenie garderoby, wyjazd, rachunek.

Grupa II.

Pokoje hotelowe.

Dźwignie, unywalnie, kłozety.
Tkaniny z zakresu gospodarstwa domowego.

Grupa III.

Przemysł higieniczny,

- a) higiena życia codziennego: mydła, krochmalu, kosmetyki, przetwory farmaceutyczne itp.
- b) higiena domu, biura i ubrania.

Grupa IV.

Chłodnictwo w zastosowaniu do celów przemysłu spożywczego, gospodarstwa domowego i higieny.

Grupa V.

Gazownictwo w zastosowaniu do celów przemysłu spożywczego, gospodarstwa domowego i higieny.

Grupa VI.

Elektryczność w zastosowaniu do celów przemysłu spożywczego gospodarstwa domowego i higieny.

p. dyr. Szumański przy końcu zaznacza, że obok wytwórnicy win owocowych powinna być i wytwórnia win groźnych.

p. Wł. Bawarski jako projektodawca proponuje, ażeby jego projekt podzielić na działy i nad nimi dyskutować.

O ile są braki prosi o uzupełnienie. Dział kulinarny jest obszerny wobec tego należałoby wydać podręcznik.

p. Antoniewicz proponuje odesłać projekt do Komitetu ściślejszego.

p. Szamański zaznacza, że w zasadzie projekt p. Bawarskiego zostaje przyjęty; ostateczną redakcję przeprowadzi Komitet Ściślejszy.

ad. 2. Ustalenie Komitetu. pp. B. Kasprowicz, Gniezno; St. Borowski, Lwów; Dyrekcja hotelu Krakowskiego, Lwów; J. Jarocki, St. Knasiak, Póbratyn, prezes hotelu Angielskiego w Warszawie; M. Bojeun, Palejowski, Bydgoszcz; dyr. Kontrowicz; Dr. Adam, syndyk Centr. Związku Browarów w Warszawie, Dawidsohn Emil, prezes Tow. Rest. w Warszawie, dyr. Mrożewski, prezes Zw. Browarów w Warszawie; Kazimierz Laurentowski, wł. hotelu pod Lwem w Inowrocławiu (tego ostatniego przedstawia p. Stenzel jako dzielnego organizatora).

p. dyr. Krzyżankiewicz zaznacza, że do ogólnego Komitetu wchodzi również wszyscy prezesowie Związków hotelarzy, restauratorów, cukierników i właśc. kawiarni. Należałoby otworzyć komisje tych grup.

W dalszym ciągu proponowane osoby wciągnięto na listę Komitetu i to: pp. Wróblewski, prezes hotelarzy w Warszawie, St. Wolkowski, prezes rest. w Krakowie, Kazimierz Maksymowicz, prezes Zw. Rest. Małopolski, Kowalski, właśc. hotelu George'a w Wilnie, ul. Mickiewicza, p. Rodakowski prezes Zw. Rest. Górnego Śląska, Katowice, Dyr. Berger, Grand Hotel, Łódź, Jerzy Grodzicki, prezes Cechu Cukierników, Warszawa, Nowy Świat 49, Rączyński Fr., prezes Cechu Cukierników, Poznań, Wincenty Gutowski, prezes Pom. Gastronomicznych, Warszawa, Stare Miasto 38, Wacław Ożarowski, prezes pracowników hotelarzy, Warszawa, Krak. Przedm. 4/5, Józef Piłcki, Łódź, ul. Piotrkowska 56, Marjan Dobroszycki, Grand Hotel, Łódź, Feliks Janicki, Warszawa, Stare Miasto 38, Mieczysław Gwizdański, Poznań, ul. Gwarna, p. Soszynski, prezes okręgu Poznańskiego, ul. Kanałowa 13, Józef Berendt, restauracja dworcowa, Bydgoszcz.

p. dyr. Krzyżankiewicz zapytuje się jak się ustosunkujemy do Gdańska.

p. przew. Antoniewicz proponuje powyższe zapytanie odłożyć na przyszły porządek obrad, w sprawie tej należy wysłuchać opinii p. Laurentowskiego.

Ad. 3. Wybór Komitetu Ściślejszego t. zw. Wykonawczego.

p. dyr. Krzyżankiewicz proponuje najwyżej 5 członków każdego komitetu względnie 3.

p. dyr. Szamański jest za Kom. Ściślejszym z 5 osób, przebywających w Poznaniu. Sprawy fachowe będą wymagały decyzji Komitetu Ogólnego dopiero przed samem otwarciem wystawy.

p. Antoniewicz oświadcza, że Ogólny Komitet się zwoła na żądanie Dyrekcji Targów.

p. Szamański stwierdza, że p. Bawarski powinien wchodzić w skład Kom. Wykonawczego.

Wybór Komitetu: pp. Władysław Bawarski, p. Wandelt reprezentuje kawiarny i hotelarzy, p. Fangrat cukierników, p. Cieślak restauratorów oraz pp. Antoniewicz i dyr. Przybylski.

p. Władysław Bawarski żąda ażeby w Komitecie były osoby tylko zawodowe. Poznań dał projekt i słusznie należy mu się prawo urządzenia wystawy.

p. dyr. Szamański wyjaśnia, że praca Komitetu wystawy w pełnym zespole jest droższa dlatego też Urząd Targów potrzebuje Komitetu Wykonawczego jako ciała wykonawczego.

Zastępcami Komitetu Wykonawczego wybrano: p. Stenzel w miejsce p. Cieślaka, p. Kubiaczyk jako zastępca p. Wl. Bawarskiego, p. Nurkowski jako zastępca p. Wandelta, p. Rączyński jako zastępca p. Fangrata, p. Dr. Głowacki jako zastępca dyr. Przybylskiego, p. Ant. Gniatczyński jako zastępca p. Antoniewicza.

ad 4) postanowienie tytułu wystawy:

p. dyr. Krzyżankiewicz: oświadcza, że tytuł powinien być jaknajkrótszy.

p. Bawarski: proponuje nazwę: „Wystawa przemysłu gospodniego“.

p. Szamański: sprzeciwia się powyższemu, uważając taki tytuł wystawy za niezrozumiały.

p. Antoniewicz proponuje nazwę: „Wystawa gospodnia“.

p. dyr. Krzyżankiewicz proponuje: „Powszechna wystawa przemysłu hotelowego, restauracyjnego i cukierniczego“. Wystawa gospodnia może być umieszczane nie na afiszu, lecz na wszystkich drukach.

p. Wl. Bawarski jest zatem ażeby głosować za projektem p. dyr. Krzyżankiewicza.

Przez głosowanie przyjęto tytuł podany przez dyr. Krzyżankiewicza.

p. dyr. Krzyżankiewicz oznajmia, że spotkał się z syndykiem Sanderem z Katowic, od którego dowiedział się, że coś podobnego w Katowicach ma być urządzone we wrześniu r.b.

p. Wl. Bawarski zauważa, że tylko pokazy odbędą się w Katowicach, a nie wystawa (niema tam wystawców, do nas się nie zgłaszali).

p. M. Bawarski zaznacza, że inicjatorem urządzenia Wystawy jest p. Penkalla, który jeszcze przed dwoma laty poruszył tą sprawę.

punkt 5. Uchwalenie daty i miejsca przyszłego posiedzenia.

Wolne głosy. P. Dyr. Krzyżankiewicz uważa za najstosowniejsze ustalenie terminu między 1—16 października, gdyż chciałby otworzyć jarmarki około 20 września

p. Stenzel uważa wystawę przez 2 tygodnie za długą. Spowodowałoby to bardzo wielkie obciążenie naszego zawodu z powodu psucia się towaru.

p. Antoniewicz odpowiada, że w 1904 od 1—16 października nie podlegały towary zepsuciu.

p. M. Bawarski, proponuje by na artykuły, które się psują, wyznaczono 1-dniowe konkursy.

p. Wl. Bawarski widział rozmaite wystawy, byłby za terminem miesięcznym, gdyż wszyscy zechcą wystawę do kładnie zobaczyć.

p. Penkalla oświadcza się za 14-dniowem.

p. Orczykowski za 16-dniowem.

Czekoladki, cukry, karmelki i drażetki

Artur Gaede, Poznań, św. Wojciech nr. 29-30

1124

Telefony nr. 41 27 i 52 82

4209

PIWA KROTOSZYŃSKIE SPECJAŁ ♦ MARCOWE

należą do najlepszych!

BROWAR KROTOSZYŃSKI

Tow. Akc. w Krotoszynie.

Kawa

Specjalność:
Świeżo palone doborowe mieszanki kawy w cenie zł 5.75, 6.25, 6.75, za pół kilo.

Wysyła franko koleją lub pocztą za zaliczeniem.

Herbata

PALARNIA KAWY

(991)

MAŁECKI - WAŃSKI

POZNAŃ

Wielkie Garbary 23. Tel. 3166.

Kakao

UWAGA!

Reklamacje z powodu utraty koncesyj wyszynkowych i tytoniowych wnosi, prośby o podobne koncesje wygotowuje, dalej rekuruje w razie niesłusznego wymiaru podatków, załatwiająca każdą sprawę ściśle wedle postanowień prawa

ST. FONTANI

b referent Wlkp. Izby Skarbowej.

W POZNANIU - ZWIERZYŃECKA 611

Telefon Nr. 69-12

Telefon Nr. 69-12

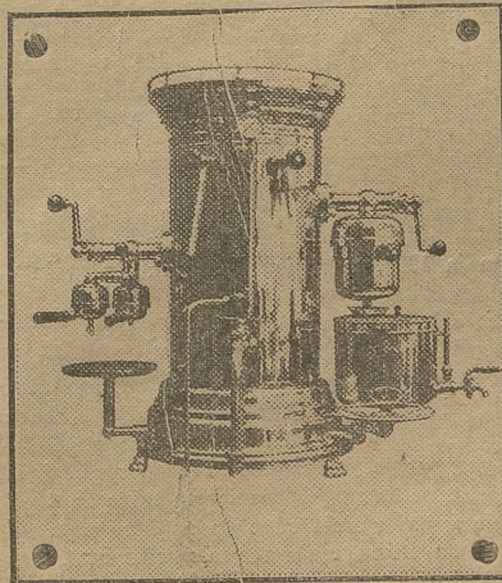
(Biuro porad podatkowych „Rekurs“)

Specjalność: Sprawy celne

Załatwia też wszystkie sprawy książkowe dla handlu i przemysłu. 1158

Fabryka maszyn do parzenia kawy Kubś i Gogołkiewicz

Poznań, Zaułek św. Wojciecha 2. — Telefon 1692.

Jedyna polska najlepsza i najtańsza maszyna do parzenia kawy „Pol-Expres.“

Aparat „Pol-Expres“ dostarcza w kilku sekundach w oczach gościa każdy świeży napój.

Aparat „Pol-Expres“ oplaca się już w krótkim czasie ze względu na małe zużycie paliwa.

Aparat „Pol-Expres“ jest znacznie tańszym jak podobne zachwalane aparaty wyrobu zagranicznego. Prosimy zażądać specjalnej oferty. 1155

Uchwała: 1) **Cofnąć termin wstecz o 8 dni.**

2) **Wystawa ma trwać 16 dni.**

p. **Antoniewicz** wnosi by dzisiejszy protokół z posiedzenia podać do prasy codziennej i fachowej oraz uprosić dyrekcję Targów, by informacje rozesłała do ilustrowanych pism.

p. **dyr. Krzyżankiewicz** wspomina o plakacie oświadczając się za międzynarodowym z powodu możliwości obecności obcych eksponatów. Proponuje, ażeby wybrać kompozycję z 3 osób, kucharza, portjera i pomocnika gastronomicznego, ugrupowaną na tle czysto polskiem. Trzeba się tak porozumieć, ażeby plakat oddać do prac konkursowych na 6 tygodni przed oficjalnym ogłoszeniem wystawy.

p. **Antoniewicz** proponuje na plakacie przedstawić Gasterję z pochodnią, która pali się płomieniem. W unoszącym się dymie widać by było we mgle hotel, restaurację i kawiarnię.

p. **Wł. Bawarski** proponuje w słowach wystawy itd. umieścić w pierwszym W. kuchmistrza z trąbą na skrzyżowaniu pomocnika gastronomicznego na ostatku hotelowego.

p. **M. Bawarski** dorzuca: „na tle polskiem“.

p. **Sibilski** proponuje plakat: z lewej hotel, obok dział restauratorski.

p. **Antoniewicz** wnosi o wybraniu 5-ciu osób do komisji plakatu.

Wybrani: pp. **W. Bawarski**, **Wandelt**, i **Cieślak**, **Sibilski** i **M. Bawarski**.

p. **Cieślak** proponuje artystę, któryby dał radę fachową.

p. **dyr. Krzyżankiewicz**. Podać artyście-malarzowi myśl do wykonania, on może poddać inną myśl i uzupełnić.

p. **Antoniewicz** proponuje, ażeby p. **dyr. Krzyżankiewicz** podał sam projekt malarzowi, na to się jednogłośnie zgodzono.

p. **M. Bawarski** jest zatem, ażeby zainteresować ogół i zwolować zjazdu, idzie również o inne branże.

p. **Szumański** zaznacza, że trzeba będzie koniecznie zwolnić lub urządzić ogólny Zjazd Restauratorów, Browarów, Cukierników, Winiarzy itd. na Wystawę.

p. **dyr. Krzyżankiewicz** jest zatem, ażeby o ile możliwości wszelkie Związki jakie wchodzi w nasz zakres działalności pociągnąć do współpracy i zainteresować, ażeby urządzić propagandę na szeroką skalę, czy to w pi-

smach, czy też na zebraniach; oraz prosi by urządzić zjazdy podczas wystawy.

p. **Marjan Bawarski** zauważa do zwolnienia Zjazdów inicjatywa musi wyjść z Poznania.

p. **dyr. Krzyżankiewicz** oznajmia, że biura Targów przygotowują cały materiał i oddadzą Związkom do dalszego załatwienia.

p. **Antoniewicz** jest zatem ażeby jak najrychlej zwołać Komitet Wykonawczy.

p. **dyr. Krzyżankiewicz** postanawia następne posiedzenie w środę po świętach tj. dnia 8 czerwca br. o godzinie 3 min 30 w tym samym lokalu.

p. **Antoniewicz** prosi ażeby zaprosić i zastępców oraz jako asesora p. **Laurentowskiego**.

p. **dyr. Krzyżankiewicz** zapytuje czy zastępcy głosują w razie przybycia wybranych członków. — Uzgodniono, że nie głosują.

p. **M. Bawarski** proponuje na przewodniczącego **dyr. Krzyżankiewicza** w Komitecie Wykonawczym.

p. **dyr. Krzyżankiewicz** wyjaśnia, że Komitet Wykonawczy dla Targów jest ciałem doradczym, a jako takie może uchwalić coś nadzwyczajnego, czego budżet Targów nie wytrzyma. My tj. Biuro Targu, pójdziemy po linii obrad i uchwał, lecz takowe nie mogą być wiążące albowiem nad sobą mamy Deputację i Magistrat. Ostateczna decyzja co do układania budżetu, leży w dalszych pracach Komitetu.

Sprawa przewodnictwa leży nietylko w interesie samej wystawy, lecz i Targów, albowiem mogą zajść takie wypadki, że trzeba będzie w każdej chwili zwolować posiedzenia.

p. **Antoniewicz** zaznacza, że Centralny Zarząd Związku wyczuł tą intencję, czego dowodem, że uprosił Dyrekcję Targów do zwolnienia w swoim imieniu obecnego posiedzenia.

p. **dyr. Krzyżankiewicz** wyjaśnia, że Dyrekcja Targów to robi nie dla siebie lecz dla zawodu restauratorskiego i pokrewnych gałęzi, chce tylko zatem współpracować dla pożytku ogółu.

p. **Antoniewicz** chętnie się godzi, ażeby p. **dyr. Krzyżankiewicz** lub p. **Dyr. Szumański** przewodniczył, lecz zastrzega sobie, by Centralny Zarząd Związku brał zawsze udział w obradach.

Na tem zakończone o godzinie 5 min. 15 popołudniu.

O zebraniu Bydgoskiego Stowarzyszenia Restauratorów

z dnia 5 maja 1927, referuje „Dziennik Bydgoski“ co następuje:

Ostatnie zebranie 5. maja w Kasynie Cywilnem cieszyło się niebardzo licznym udziałem członków. Prezes **Kocerka** zawiadomił zebranych, że odstąpiono od zamiaru utworzenia własnej fabryki wód mineralnych, ponieważ fabrykanci miejscowi zredukowali ceny. Co do przyjmowania kelnerów zaleca się przyjmować tylko poleconych przez Związek Pracowników Gastronomicznych, ponieważ tylko za tych Związek moralnie i materialnie odpowiada. Obrona zagrożonych koncesji (znowu kilku restauratorów otrzymało wypowiedzenie na 1. lipca) jest nadal główną troską organizacji. W tym celu zwolany został na dzień 14. czerwca zjazd ogólny do Warszawy. Na zjeździe tym, nie zabraknie przedstawicieli Bydgoszczy, jak również na zjeździe okręgowym 12. maja w Żninie i na zjeździe dzielnicowym 24. maja w Grudziądzu. Jako delegaci do Grudziądza zostali wybrani pp. **Kocerka**, **Palejowski**, **Matecki**, **Fiolka**, **Pawlicki** i **To-karski**. Z zadowoleniem przyjęto do wiadomości wiadomość

o udekorowaniu p. **radcy Milcherta**, (członka Stowarzyszenia Restauratorów) **Krzyżem Komandorskim Odrodzenia Polski**. Lokal „parocha“ **Milcherta** od r. 1893 był w Bydgoszczy nietylko miejscem wychowania po pracy, ale schroniskiem prześladowanych przez zaborców narodowców, jednym słowem: kuźnią polskości. **Fakt udekorowania** zasłużonego obywatela przez rząd warszawski, nasuwa, **jak to w przemówieniu swem na zebraniu restauratorów słusznie podniósł przedstawiciel redakcji „Domu Gościanego“, różne uwagi**. Nie wystarcza odznaczać kogoś honorowo, a jednocześnie odbierać mu chleb... Rząd, przekonawszy się, czem były i są polskie lokale na kresach, powinien nie redukować, ale podwójną i potrójną otaczać je opieką!

Przyszłe zebranie bydgoskich restauratorów połączone będzie z wycieczką familijną parowcem do Brdyjścia. Projektowane jest na czwartek po Zielonych Świątkach (9 czerwca).

Rezolucja Magistratu miasta Tucholi z dnia 24 maja 1927 r.

Do

Centralnego Zarządu Związku Restauratorów, właścicieli hoteli i kawiarni ziem zachodnich.

Poznań

Rada Miejska miasta Tucholi uchwaliła na posiedzeniu w dniu 5 maja r. b. następujący protest:

Wykonanie ustawy z dnia 23 kwietnia 1920 r. (Dz. U. R. P. poz. 216) o ograniczeniach w sprzedaży i spożyciu napojów alkoholowych i rozporządzenia Pana Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 27 grudnia 1924 roku (Dz. U. R. P., poz. 1022) należy wstrzymać i odpowiednio znowelizować i to z następujących powodów:

Przez zmniejszenie ilczyby miejsc sprzedaży zwiększy się w miastach liczba bezrobotnych, pozbawi się źródeł utrzymania szereg rodzin, których jedynym źródłem dochodu było dotychczas przedsiębiorstwo restauracyjne. Niejeden znajdujący się w podeszłym wieku restaurator pracował całe życie tylko w tym zawodzie. Gdyby mu odebrano pozwolenie na dalszy wyszynk, w takim razie pozbawiono by go jedynej możliwości zarobkowania, co by było nader krzywdzącem.

Niejeden restaurator, nabywając swą nieruchomości z przedsiębiorstwem, musiał w swoim czasie zapłacić odpowiednią sumę. Przez odebranie mu pozwolenia na dalszy wyszynk pozbawia się go nie tylko dochodu, ale posiadłość traci dużo na wartości, bo jeżeli chce teraz tę nieruchomości sprzedać, nabywca zapłaci mu tylko za nieruchomości bez uwzględnienia przedsiębiorstwa. Restaurator ubożeje bez własnej winy. Jeżeli w ten sposób przymusowo i bez własnej winy całe szeregi

jednostek finansowo podpadają, odnośnie gminy i Państwo dużo traci, bo im więcej obywateli ubożeje, tem więcej płatników podatków w Państwie będzie.

Likwidacja przedsiębiorstw sprzedaży napojów alkoholowych nie tylko będzie zwiększała liczbę bezrobotnych, ale będzie zwiększała wydatki Państwa, bo bezrobotni będą się zgłaszali po zasiłki dla bezrobotnych. Skarb Państwa poniesie w takim przypadku podwójną szkodę materialną.

Przez zmniejszenie publicznych miejsc sprzedaży napojów alkoholowych zwiększy się liczba pokątnych handlarzy, którzy będą mieli swych stałych odbiorców, robiąc przytem fortunę oraz nie płacąc żadnych podatków.

Dalej trzeba liczyć się z tą okolicznością, że zastosowanie ustawy przeciwalkoholowej powiększy w znacznej mierze gorzelnictwo pokątne i konsumpcję okowity odkażonej, przez co nie tylko że dla Państwa powstaną znaczne straty finansowe, ale i społeczeństwo ucierpi na zdrowiu.

Rada Miejska.

(—) Dr. Prais, przew. Rady Miejskiej. Członkowie:
(—) Spitz, (—) Patzer, (—) Przytarski. (—) Fr. Sommer, prokulant.

11 posiedzenie Magistratu!

Magistrat zgadza się na uchwałę Rady Miejskiej z dnia 5 maja 1927 roku.

Magistrat.

(—) Saganowski, (—) W. Ossowski, (—) Augustyński. (—) E. Szpitter.

Magistrat.

(—) Saganowski, burmistrz.

Spółka Akcyjna

Przemysłu Szklanego

dawn. Friedr. Siemens

w Ujściu (Wlkp.)

wyrabia

butelki ³/₄ białe, zielone i oranżowe

do

Piwa

Wina

Likierów

Limoniady

Wody sodowej

4862t

jak również wszelkiego rodzaju

BUTELKI FASONOWE

4048

Zatwory do butelek

pałkowe i dźwigniowe, także z napisem firmowym dostarczają po najtańszych cenach

Danziger Flaschen-Verschluss-Fabrik
Gdańsk, Altstadt, Graben 64/65. Telefon 22817

Wzory i ceny na żądanie!

Aparat do piwa

na sprzedaż. Jednokurkowy z szalką do ustawiania sądków. Płyta obita linoleum wielkości 225x62 cm. Z przodu rzeźba, malowany na dąb, z wszystkimi przyborami jak, sztecherem, pompą do czyszczenia, węglikomierzem itd. Aparat jest mało używany, dobrze utrzymany, urządzony podług najnowszych przepisów, fabrykatu firmy Ratt Poznań. Oprócz tego dwie butelki do węgliku, sztechery itp. 1156

J. Stanisławski, skład żelaza, Żerków, pow. Jarocin

MECHANICZNA WYTWÓRNIA
ZATWORÓW DO BUTELEK

poleca każdą ilość

ST. MAJEWSKI, Poznań

UL. SŁOWACKIEGO Nr. 39

Przyjmuje również używane główki do oprawy.

Do wiadomości zainteresowanym.

1154

Zaw. Związek Kuchmistrzów
w Poznaniu

biuro przy ul. Pocztowej 30 - II p., pokój nr. 18 — telef. 40-37.

Protest podpisany przez Towarzystwo Kupców Samodzielnych w Chełmnie,

Tow. Powstańców i Wojaków, Pomorski Związek Oficerów Rezerwy, Bractwo Strzeleckie, Cech Samodzielnych Piekarzy, Rożn. na okręg I., Tow. Hodowli Gołębi „Strzała“, Tow. Właśc. Domów. Stow. właśc. domów i nieruchomości, Zw. Obrony Lokali, Przemysłowy Cech Szewski, Stow. Lakierników i Malarzy, Cech krawiecki, Cech stolarski, Cech rzeźnicki, Ochotn. Straż Ogniowa, Cech fryzjerski, Zw. Podofic. Rez., Wolny Cech ślusarski, Cech kowalski, Tow. rybaków, Cech siodlarzy, tapic. i lakiern. Zarząd Pom. T-wa Roln. pow. Chełmiński, Zjednoczenie Zawodowe Polskie.

Chełmno, dnia 3 grudnia 1926 r.

Do

1. Pana Marszałka Sejmu Rataja,
2. Pana Marszałka Senatu Trapczyńskiego,
3. Pana Prezesa Rady Ministrów Piłsudskiego,
4. Pana Ministra Skarbu Czechowicza,
5. Pana Ministra Spraw Wewnętrznych Sławoj - Składkowskiego,
6. Pana Ministra Przemysłu i Handlu Kwiatkowskiego,
7. Pana Ministra Pracy i Opieki Społecznej Dr. Jurkiewicza,
8. Związku Ludowo - Narodowego na ręce przewodniczącego Pana Dr. Stanisława Głabińskiego,
9. Polskiego Stronnictwa Ludowego na ręce Prezesa Pana Wincentego Witosa,
10. Klubu Chrześcijańskiej Demokracji na ręce Prezesa Pana Józefa Chacińskiego,
11. Klubu Chrześcijańsko - narodowego na ręce przewodniczącego Pana Edwarda Dr. Dubanowicza,
12. Narodowej Partii Robotniczej na ręce Pana Dr. Stanisława Wachowiaka,
13. Centralnego Zarządu Związku Restauratorów, Właścicieli Hoteli i Kawiarni ziem zachodnich w Poznaniu.

„My niżej podpisani protestujemy energicznie:

1. przeciw wprowadzeniu w życie ustawy z dnia 23 kwietnia 1920 r. (Dz. U. R. P. Nr. 37 z roku 1920, poz. 210), o ograniczeniach w sprzedaży i spożyciu napojów alkoholowych. Jesteśmy za zupełnym zniesieniem tej ustawy i prosimy o natychmiastowe wstrzymanie wykonania tejże.
2. przeciw wykonaniu rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 27 grudnia 1924 roku (Dz. U. R. P. Nr. 114, z roku 1924, poz. 1022), w przedmiocie rewizji uprawnień

na sprzedaż przedmiotów, objętych monopolem skarbowym odnośnie do sprzedaży wyrobów alkoholowych i prosimy o natychmiastowe wstrzymanie wykonania tegoż rozporządzenia.

3. prosimy o spieszne znowelizowanie względnie zupełne zniesienie powołanego rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dn. 27 grudnia 1924 roku w przedmiocie rewizji uprawnień na sprzedaż przedmiotów objętych monopolem skarbowym.
4. Domagamy się spieszego przeprowadzenia nowelizacji, powołanej ustawy antialkoholowej.
5. Domagamy się równomiernego uprzywilejowania dla wszystkich obywateli Rzeczypospolitej.

Żądania nasze motywujemy następująco:

- a) Przez wykonanie ustawy antialkoholowej ulegnie likwidacji przeszło 25 000 zakładów restauracyjnych a cała rzesza — przeszło 100 000 osób pozostanie bez środków utrzymania. Zabudowania i urządzenia w lokalach wyszynkowych przedstawiają poważny kapitał czynny, a przez redukcję staną się bezwartościowymi. Cała rzesza obywateli stanie się biedakami — natomiast jednostki szybko się wzbogacą.
- b) Dochód Skarbu Państwa obniży się o poważną kwotę około 25 000 000 złotych a deficyt ten obciąży inne zawody.
- c) Wspomniana ustawa i rozporządzenie naruszają w wysokim stopniu zasady celowości, sięją niezadowolnienie i niezgodę, obniżają patriotyzm, przynosi zatem szkody materialne i moralne dla całego społeczeństwa, Skarbu Państwa i dla naszej ukochanej Ojczyzny“.

— 0000 —

Protokół z posiedzenia Tow. Hotelistów, Restauratorów i właśc. kawiarni w Lesznie, które odbyło się dnia 31 marca rb.

O godzinie 13,30 w Hotelu Dworcowym zagał prezes Michalak zebranie z następującą kolejnością obrad:

- 1) zagajenie,
- 2) przeczytanie protokółów z ostatnich 3 zebrań.
- 3) sprawa podatku dochodowego za rok 1926,
- 4) sprawa wysłania memorjałów do Sejmiku Powiatowego,
- 5) Państwowy monopol spirytusowy,
- 6) sprawa administracyjno karna i książki rewizyjne,
- 7) wolne głosy.

Po zagajeniu przez przewodniczącego i przeczytaniu protokółów z ostatnich 3 zebrań przez sekretarza referował kolega prezes Michalak sprawę podatku dochodowego.

W sprawie memorjałów do Sejmiku Powiatowego i pomyslnych skutków tychże zdał sprawozdanie kolega Peisert. Sejmik Powiatowy uznał w całej pełni słusność postawionych postulatów i takowe uwzględnił. Koledzy na wsiach nie potrzebują żadnych świadectw od patentów

akcyzowych na rzecz związków komunalnych uiszczać. Sejmik Powiatowy uchwalił dalej 1/2% od obrotu na rzecz Związków Komunalnych ze względu na krytyczne położenie restauratorów także nie pobierać.

W sprawie urządzonych hurtowni monopolowych i poboru wyrobów wódczanych referował także kolega Peisert. Każdy właściciel koncesji jest zobowiązany wyroby państwowego monopolu prowadzić.

Co do spraw administracyjno-karnych za przekroczenia skarbowe i zaprowadzeniu książek rewizyjnych zdał ogólny pogląd kolega Peisert. Każdy właściciel koncesji jest zatem obowiązany prowadzić książkę rewizyjną w swym lokalu. W wolnych głosach kolega Jan Kaczmarek dziękował imieniem kolegów, Zarządowi za gorliwą i staranną pracę w obronie kolegów.

O godzinie 18-tej zakończono posiedzenie.

Jan Domagała, sekretarz.

Fabryka Likierów Wódek i Rumu

ANDRZEJA KS. LUBOMIRSKIEGO
w Przeworsku (Małopolska)

Telefon nr. 5 Przeworsk. ♦ Konto PKO. Kraków nr 401281
Adres telegraf.: „Ordynacja Przeworsk”
Rok założenia 1917

Wyroby własne pierwszej jakości

Prawdziwe owocowe:

Dereniówka - Orzechówka - Malinówka
Jarzębinka - Tarniówka - oraz wiele
innych gatunków

Niesłodzone:

Żytniówka - Czysta - Rum Krajowy

Zamówienia wykonywane odwrotnie jak najstaranniej
CENY KONKURENCYJNE

**Fabryka serów
Ordynacji Przeworskiej i Ska**
W PRZEWORSKU

POLECA WŁASNE WYROBY
NA JLEPSZEJ
JAKOŚCI

Żądać cenników!

Żądać cenników!

686

Leszczyńska Fabryka Likierów

pod nazwą:

„Miasto Warszawa“

wł.: Józef i Jan Górecki

Leszno (Woj. Poznańskie) 982

ul. Leszczyńskich. ♦

Telefon 227.

Wszyscy piją!

Pierwszorządne

Wina owocowe

firmy

Pomona-Przemyśl

1024

WYBORNE KAWY ZNAKOMITE HERBATY KAKAO, CYKORJĘ zwyczaj. i FIGOWĄ

w wielkim wyborze

Twa. Akc. „PLUTON“

T. I M. TARASIEWICZÓW w Warszawie

poleca

Przedstawicielstwo: KAZIMIERZ ZYCIENSKI Poznań

Wielkie Garbary 37.

1025

Telefon 32-41

BROWAR KUNTERSZTYN

Tow. Akc. w Grudziądzu

poleca swoje za wymienite uznane

piwo jasne eksportowe (gatunek Pilsenki)
piwo ciemne eksportowe (gat. Monachijski)

Filje: Toruń — Bydgoszcz — Świecie

Rezolucja VII Zjazdu Delegatów odbytego 24 maja 1927 w Grudziądzu.

Zjazd składa swe podziękowanie tym Przedstawicielom Rządu, Sejmowi i Urzędowi oraz Społeczeństwu, którzy stojąc na stanowisku obywatelskim nie stosowali w całej rozciągłości krzywdzących ustaw i popierali nasze postulaty w stosunku do ustaw wyjątkowych. Zjazd dziękuje Związkowi Burmistrzów, Izbowi przemysłowo-handlowemu i rzemieślniczemu za dotychczasowe poparcie walk naszych o prawo istnienia i prosi ich o dalszą pomoc i poparcie.

Zjazd solidaryzuje się z postulatami i dążeniami kupiectwa Polskiego i zaznacza, że jak dotychczas tak i nadal współpracować z niem będzie.

Zjazd ponawia i ob staje przy wniesionych memorjalach do władz rządowych i Sejmu przeciwko ustawie antialkoholowej jak i rozporządzeniu Pana Prezydenta, które godzą w zawód restauratorski a nie przyczyniają się wcale do zwalczania pijaństwa.

Zjazd żąda:

- a) ażeby wszystkie miasta poniżej 10.000 mieszkańców zaliczone zostały do IV klasy miejscowości;
- b) zniesienia opłat świadectw przemysłowych a pobieranie tylko podatku obrotowego;
- c) przeprowadzenia klasyfikacji lokali restauracyjnych pod względem patentów akcyzowych na 3 kategorie w każdym mieście;
- d) zniesienia pobieranych opłat od patentów akcyzowych przez komuny, jak też zniesienia specjalnych podatków od wynajmu lokali w hotelach jak i od spożycia w pewnych godzinach nocnych;
- e) uchylenie zakazu sprzedaży alkoholu w dniu targowe i jarmarki w miastach niepowiatowych;
- f) ażeby przyznano wyższy rabat od butelkowej sprzedaży wódek monopolowych;
- g) ażeby nie udzielano osobom niekoncesjonowanym patentów jednodniowych na sprzedaż wyrobów alkoholowych ponieważ restaurator koncesjonowany opłacający wysokie podatki jest przez to zagrożony w swej egzystencji;

Zjazd domaga się:

- 1) przedłużenia terminu likwidacyjnego dla tych koncesjonariuszy, którym polecono zlikwidować swe przedsiębiorstwa w dniu 30 czerwca 1927 r.
- 2) by przy odbieraniu koncesji władze skarbowe żądały opinję od naszej Organizacji, która już dała Rządowi niejednokrotnie dowody, że pilnie czuwa nad przestrzeganiem porządku wykonywania wydanych ustaw;
- 3) zniesienia zastosowywania kar więzienia za przekroczenia sprzedawania napojów alkoholowych w dniu zakazane;
- 4) wniesienia przez rząd 4-tej noweli do ustawy antialkoholowej na najbliższe posiedzenie sejmowe;
- 5) zniesienia wszelkich opłat akcyzowych od wyrobu wina krajowego i piwa a to celem potanienia tychże. Zjazd

bowiem w całej pełni przyłącza się do współpracy w walce z alkoholizmem i wskazuje zatem, że skutek będzie dodatni, gdy się da ludności możność spożywania wina i piwa przez co odzwyczajając się będzie od spożywania alkoholu (przykład Zachód Europy).

6) zmniejszenia podatku obrotowego, względnie nawet zupełnego zniesienia, a natomiast podwyższenia podatku dochodowego;

7) zmniejszenia podatku od lokali na hotele, ponieważ ryczałtowe pobieranie podatku rozciągniętego i na pokoje nie zajęte w hotelach jest niezgodne z duchem ustawy;

8) zniesienia przymusu stosowanego przez urzędy skarbowe do handlujących towarami tytoniowymi do nabywania tylko u tych składników których im urzędy wskażą. Postępowanie takie nie tylko, że ogranicza swobodę handlu, ale i rozwija protekcjonizm a temsamem wprowadza zanik etyki kupieckiej;

9) ustalenia podatków i spłacania ich w równych ratach kwartalnych;

10) by oddawanie towarów monopolowych przyjęło charakter wolnego kupiectwa i temsamem postawiło Państwo Polskie na równi z innymi państwami Zachodu, by restaurator i kupiec czuł się wobec swojego dostawcy jako równy z równymi. Wszystkie bowiem dotąd używane formy techniczne przy manipulacji oddawania artykułów monopolowych są uciążliwe i niegodne do odbiorcy jako wolnego obywatela Państwa;

11) o reformę szkoły kształcącej dla uczniów zakładów gastronomicznych i kulinarnych, ponieważ dotychczasowa ustawa nie jest wyrazicielką potrzeb obecnych.

Zjazd piętnuje publicznie wszystkich tych zawodowców, którzy dzięki staraniom Organizacji jeszcze są w posiadaniu swych warsztatów pracy mimo, że nie przystąpili na członków. Nielączenie się solidarnie z naszym zrzeczeniem uważa za niegodne uczciwych ludzi, wykorzystujących wielkie wysiłki pracy naszej Organizacji tak pod względem moralnym jak i materialnym, i poleca Centralnemu Zarządowi Związku obmyślenie środków celem stosowania przymusu dla reszty niezorganizowanych.

Zjazd wzywa wszystkich zrzeszonych do czynnej pracy społecznej i zawodowej, ponieważ przez to osiąga się siłę i poważanie u władz a temsamem uzyskuje się możność skuteczniejszej obrony naszych praw.

Zjazd śle wyrazi uznania, podziękę i holdu wszystkim tym członkom, którzy z wytrwałością stali i stoją na swych stanowiskach w walce o byt i istnienie naszego zawodu i prosi ich o nieustawanie w tej walce aż do ostatecznego zwycięstwa słuszności i sprawiedliwości uznania naszych postulatów. Prasie naszej tak zawodowej jak i codziennej składa należyty hołd za popieranie naszych dążeń i wykazywanie krzywd, jakie się dzieją naszemu zawodowi.

Każdemu już wiadomo, że najkorzystniej wszelkie wyroby wódczane, wina owocowe i soki kupuje się we fabryce

Zjednoczone Fabryki Wódek i Likierów

Likwolin

SPÓŁKA Z OGR. ODP. - POZNAŃ - TELEFON 2530

„ZAGŁOBA”

Sp. z o. p. w Królewskiej Hucie
ul. Trzeciego Maja nr. 23-25.

Fabryka specjalnych likierów i wódek z najlepszych składników; handel piwem i winami poleca Szanownym Panom Restauratorom i Publiczności swój niedościgniony w skutkach i smaku fabrykat tak zw.

„Boonekamp”

uśmierzający momentalnie i stale wszelkie dolegliwości żołądkowe. Prawdziwy z obrazkiem „Zagłoba”
Oprócz tego wielki wybór różnych likierów.
Ceny umiarkowane 1162

Fabryka likierów,
konjaków i wódek

Wytłocznia soków owocowych

Wytwórnia win owocowych

W. CZAJKA

KOŚCIAN — POZNAŃSKIE

POLECA

SWE ZNANE

PIERWSZORZĘDNE

WYROBY

1161

C. A. FRANKE, Bydgoszcz

ROK ZAŁOŻENIA 1827.

Rektyfikacja spirytusu - Parowa
fabryka najwyborniejszych likierów
kilkanaście razy premjowane
ZŁOTEMI MEDALAMI

i Wytłocznia soków owocowych

Poleca swoje wyroby po cenach bezkonkurencyjnych.

WYRABIA JAKO SPECJALNOŚĆ:

„Dr. Eskalony” 1118

Krople żołądkowe z prawdziwych ziół leczniczych.

„Kujawiak”

Kujawska esencja żołądkowa,
podt. apt. „F. Hoyer'a (Leistikow”)

Likier deserowy

„Karmelicki”

4153

Marki prawnie zastrzeżone.

Parowy zakład kąpielowy. Parowy tartak z najnowszymi maszynami do obrabiania drzewa. Import i eksport drzewa.

GŁÓWNE BIURO PRZY UL. KSIĘCIA ADAMA CZARTORYSKIEGO NR. 7 b.

Nr. telefonów: Dyrekcja 91, Rektyfikacja 69,
Fabryka likierów 55, Tartak 28,
Zakład kąpielowy 987.

Adres telegraficzny: Franke, Spirytownia, Bydgoszcz.

Tylko dla znawców!

Wina
Wódki
Likiery

1026

Sp. Akc. „REKTYFIKACJA WARSZAWSKA”

Skład dla Poznańskiego i Pomorza:

Poznań, ul. Wielkie Garbary 37.

Polecamy nasze znakomite

Piwo Grodziskie

Browary Grodziskie T. A., Grodzisk (Pozn.)

1129

Z konferencji Głównego Zarządu Związku Zawod. Pracowników Przemysłu Gastronomiczno-Hotelowego w Polsce w Warszawie.

Dnia 27 i 28 kwietnia r. b. obradowała konferencja Głównego Zarządu Związku Zawodowego Pracowników Przemysłu Gastronomiczno-Hotelowego w Polsce w Warszawie. Na konferencję przybyli delegaci z Krakowa, Łodzi, Lwowa, Katowic, Lublina i Wilna.

Obradom przewodniczył przewodniczący Głównego Zarządu p. Władysław Bawarski (kuchmistrz), sekretarzował Aleksander Kolradzki (kuchmistrz). Członkowie Zarządu z Warszawy: pp. Waclaw Ożarówski (pracownik hotelowy), Józef Sieradzki (kelner), Feliks Janicki (kelner), Stanisław Pawlak (kuchmistrz), Wincenty Gutowski (kelner), Stanisław Piwek (prac. hotelowy), Józef Passini (kelner), Franciszek Purwin (kuchmistrz) oraz zaproszeni posłowie i delegaci pokrewnych zawodów (masarze, piekarze, cukiernicy, rzeźnicy).

Referat o obecnym stosunku w przemyśle Gastronomiczno-Hotelowym wygłosił p. Władysław Bawarski. Mówca w swym referacie wskazywał na ciężki był materialny pracowników, na nadmiar bezrobotnych, na kryzys finansowy przedsiębiorców, na zbyt wysokie podatki od zakładów pracy.

Zdaniem mówcy, zakłady gastronomiczno-hotelowe są w przededniu bankructwa tak finansowego jako też i kulinarnego. Ważną rolę odgrywa także konferencja i podaż pracy. Przedsiębiorcy mając na celu utrzymanie swych przedsiębiorstw staczają walkę o utrzymanie koncesji i mało są zainteresowani w doborze pracowników. Równa się to bankructwu zawodowemu. Kryzys finansowy nie pozwala myśleć przedsiębiorcy o ratowaniu od zagłady rodzinnej sztuki kulinarnej.

Chaotyczna gospodarka i nieogłębność na ogół wpływa bardzo ujemnie. Rola dawniejszych miast jak Poznań, Lwów, Wilno, Łódź, Kraków, Katowice, Bydgoszcz, Toruń, Lublin, Sosnowiec przebrzmiała. Dzisiejszy ustrój państwowy ogranicza się tylko na samej Warszawie, w której roji się poprostu od różnorodnych zakładów i zakładzików. Przemysł gastronomiczno-hotelowy zanika w większych miastach z powodu braku zdolności płatniczych kupców. Traska o jutro jednakowo gnębi tak przedsiębiorcę, jako też i pracownika. Brak inicjatywy ze strony właścicieli gubi dobre zamiary Związku i nie pozwala temu ostatniemu rozwinąć skrzydeł do polotu i własnej zdolności zawodowych. Gdyby Centralne Stow. Restauratorów zrozumiało potrzebę i prowincjonalnych miast, nie opierając się tylko na samej Warszawie, to by na ogół sprawa inaczej się

przedstawiała. Przybywający konsument do Warszawy nie wie w którym miejscu ma się zatrzymać. Powódź chałupnictwa, prywatnych garkuchni nieomal że w każdym domu zaprasza na „prywatne obiady“ przechodzącego. I nie brak naiwnych, którzy radziby pożywić się w „prywatnej garkuchni“, w których to zamiast tłuszczu zasadniczych przyrządzają potrawy na kokosowym maśle lub margarynie. Dalej mówca wskazywał na Ustawę Przemysłową, na dekrety o kaucjach pracowniczych oraz o projekcie umowy ustawodawczej najmu pracownika. Pomimo wszystkich ustaw socjalnych, żadna ustawa jest nie honorowana tak przez przedsiębiorców jako też i pracowników. Winę stanowczo przypisać trzeba ogólnemu zastojowi i nie zrozumieniu przedsiębiorców, którzy winni iść z otwartymi rękoma łącznie walczyć z pracownikami o wspólny front a nie pozwalać na korupcje i różne niedokładności w warsztatach. Dalsi mówcy zgadzali się z zapatrywaniem i twierdzeniem referenta i stanowisko Głównego Zarządu zaakceptowali, uchwalając „voctum zaufania“ w postępowaniach nad polepszeniem życia pracowników gastronomiczno-hotelowych.

Dalsze obrady nad sprawami organizacyjnymi dowiodły zebranych do wystawienia rezolucji w postaci memoriału na Zjazd delegatów Stowarzyszenia Restauratorów, Hoteli, Kawiarni etc. o szybkie porozumienie się wzajemne i podjęcie wspólnej platformy na tle porozumiewawczym o wspólne wystąpienie u kompetentnych władz uratowania i tak nielicznych warsztatów pracy.

Konferencja zastanawiała się nad wystawą gastronomiczną w Poznaniu projektowaną na miesiąc październik r. b. Poczynania Zarządu Głównego przyjęto do wiadomości, uzależniając od finansowego poparcia przez Komitet Wystawy poczyniań i przygotowań Związku. W tej sprawie postanowiono wysłać odpowiednie pismo do dyr. Krzyżankiewicza w celu ostatecznego załatwienia sprawy.

Zaproszenie na Zjazdy do Czechosłowacji, Budapesztu, Wiednia, Paryża i Moskwy postanowiono wysłać tam delegatów na koszt Oddziałów.

W celu łatwiejszego zaprowadzenia systematycznego opłacania składek do Centrali postanowiono ażeby Oddziały stanowczo każdego 10 dnia miesiąca przysyłały swe zobowiązania.

W końcu zastanawiano się nad pismem „Gastronom“ i sposobem wydawania tegoż. Postanowiono sprawę tą odłożyć przyszłemu Zjazdowi.

W. B.

Fabryka Wyrobów Cukrowych ARTUR GAEDE w Poznaniu, Św. Wojciech 29-30.

Donosiliśmy niedawno temu, bo z początkiem marca r. b., że powszechnie znana i najlepszą renomą ciesząca się firma Artur Gaede rozszerzyła znów znacznie zakres swej produkcji przez przejście i rozszerzenie wytwórni cukierków Konrada Szopińskiego. Na jakim poziomie zdolności wytwórczej przedsiębiorstwo to stało pod nowym właścicielem, tego wymownym świadectwem było stoisko i ekspozycja firmy na ostatnich Targach Poznańskich. Około 100 najróżniejszych gatunków cukierków od zwykłych karmelków do napelnianych i nienapełnianych, konfektów czeko-

ladowych, cukierków zawijanych, drażetek w rozlicznej formie i wykonaniu, specjalnych wyrobów czekoladowych, wzbudzało wśród kupiectwa z branży zwiedzającego Targi nietylko zainteresowanie, lecz chęć kupna po osobistym przekonaniu się o jakości wyrobów i ich konkurencyjnej cenie. Firma Gaede poza działem likierów i wyrobów wódczanych, który dzięki rozgłosewi dalszych i osobnych zabiegów propagandy mniej potrzebuje, wykazała sferom zainteresowanym, że i nowy dział produkcyjny opanowała należycie oraz że włożone weń starania zasługują na najszersze poparcie.

WARUNKI DLA INSERENTÓW i ABONENTÓW:

CENY OGŁOSZEŃ: $\frac{1}{4}$ str. 100 zł, $\frac{1}{2}$ str. 60 zł, $\frac{3}{4}$ str. 35 zł, $\frac{1}{8}$ str. 20 zł, $\frac{1}{10}$ str. 10 zł. Ogłoszenia na okładce z dopłatą. Ogłoszenia z zagranicy oblicza się według osobnej taryfy. W wydaniach specjalnych obowiązuje inna taryfa. Miejscem wykonania zleceń i zapłaty jest Poznań. Przy wszelkich kwestjach spornych miarodajny jest Sąd Powiatowy w Poznaniu. Na wypadek skargi sądowej, nadzoru sądowego lub konkursu wszelkie rabaty upadają. Konto czekowe P. K. O. w Poznaniu Nr. 200—019.